

การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล
โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย

ปฏิธาน มหิเมือง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาคุณลักษณ์ภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล
โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

A STUDY OF EDUCATIONAL LEADERSHIP CHARACTERISTIC OF DIGITAL EXECUTIVES
INSCHOOLS OF CHIANGRAI MUNICIPALITY CITY

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2022

Copyright 2022 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล
โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย

ของ ปฏิธาน มหิเมือง

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

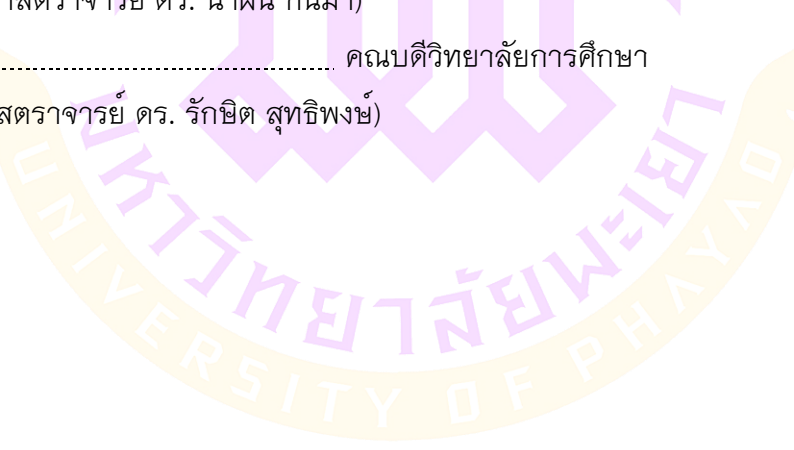
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ดร. ณัฐวุฒิ สัพโส)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้ำฝน กันมา)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ปฏิธาน มหิเมือง, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย พะเยา, 2564
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. ณัฐวุฒิ สัทโส
คำสำคัญ:	คุณลักษณะภาวะผู้นำ, ผู้นำทางการศึกษา, ผู้บริหารยุคดิจิทัล

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำนวน 201 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ได้แก่ การทดสอบ T-test และ One Way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างกันทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method) ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ ด้านที่มีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล 2) การเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา ภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

Title: A STUDY OF EDUCATIONAL LEADERSHIP CHARACTERISTIC OF DIGITAL EXECUTIVES
INSCHOOLS OF CHIANGRAI MUNICIPALITY CITY

Author: Patithan Mahimuang, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of
Phayao, 2021

Advisor: Dr. Natthawut Sabphaso

Keywords: Leadership Characteristic Educational Leadership Digital Executives

ABSTRACT

A study of educational leadership characteristic of executives in schools of Chiangrai Municipality city has the objectives of this research to study 1) to study educational leadership characteristic of executives 2) to compare educational leadership characteristic of executives classified by educational background and work experiences. The sample was the administrators and teacher of schools in Chiang Rai Municipality school city 201 persons. The instruments used in this study were five-level rating scale questionnaire with the reliability 0.870 and the data were analyzed by descriptive statistics include percentage, frequency average, standard deviation, t-test (Independent Samples) and inferential statistics: One-Way ANOVA. The results of the study found; 1) Educational leadership characteristic of executives in schools of Chiangrai Municipality city overall are the highest levels. Considering in orders, the highest mean to the lowest one was as follows: Willingness to experiment and create new innovations or services, Hunger for new knowledge, wisdom-based society, and develop new capabilities, Create and re-envisioning, Digital worker and Digital Native, and Become digitally fluent and professional growth or development. 2) The comparison of educational leadership characteristic of executives in schools of Chiangrai Municipality city classified by educational background were different with no statistical significance. But classified by work experiences were different with no statistical significance but in Create and re-envisioning was statistically significant at 0.05.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยการสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่าน ดร.ณัฐวุฒิ สัพโกล์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาตลอดจน ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ซึ่งมีรายชื่อดังต่อไปนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุ๋นกอง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ดร.นรินทร์ นนทมาลย์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา และ ดร.ผ่องพรรณ ปินตาแสน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 7 ผังหมื่น สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้อง ให้คำแนะนำแก้ไขตรวจสอบเครื่องมือและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาในครั้งนี้มีความสมบูรณ์และมีคุณค่า ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงรายทุกโรงเรียน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถามจนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องตอบแทนพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ทำให้ผู้วิจัยเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จจนตราบเทาทุกวันนี้

ปฎิธาน มหิเมือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายของการบริหารการศึกษา.....	12
แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ.....	14
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษายุคดิจิทัล.....	24
การสังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล.....	40
นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมการกีฬา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนคร เชียงใหม่ ของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่.....	49

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
กรอบแนวคิดการวิจัย	57
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	66
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนใน สังกัดเทศบาลนครเชียงราย	68
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนใน สังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน.....	76
บทที่ 5 บทสรุป.....	80
สรุปผลการวิจัย	80
อภิปรายผลการวิจัย	85
ข้อเสนอแนะ.....	96
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	105
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย	106
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	107
ภาคผนวก ค การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	115
ประวัติผู้วิจัย	125

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	41
ตาราง 2 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	58
ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	66
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	66
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา	67
ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	67
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ภาพรวมแต่ละด้าน	68
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รายงานส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native)	69
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รายงานพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล	70
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงรายรายงานด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์	71
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงรายรายงานด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ	73

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของ
ผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงรายรายด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความ
อยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ..... 74

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของ
ผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามตามวุฒิการศึกษา 76

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของ
ผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามตามประสบการณ์การ
ทำงาน 78

ตาราง 15 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนคร
เชียงราย จำแนกตามตามประสบการณ์การทำงานด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์... 79

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	57
-----------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560–2579) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ ดังนี้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศตามวิสัยทัศน์ไว้ 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ และแผนย่อยที่ 3 ในประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนโยบายรัฐบาลทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วนเรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอื่น ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2561–2564) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562–2565) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยคาดหวังว่าผู้เรียนทุกช่วงวัยจะได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพและมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัลส่งผลให้การบริหารราชการแผ่นดินต้องมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ประเทศไทยตระหนักถึงความจำเป็นในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, สื่อออนไลน์) นอกจากนี้ยังส่งผลไปถึงการจัดการศึกษาที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ในยุคดิจิทัล การจัดทำแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560–2579 เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความพยายามในการพัฒนาคุณภาพของประชาชนในประเทศโดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา มีเป้าหมายเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R8Cs) โดย 3Rs คือ คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ การอ่านออก (Reading) เขียนได้ (Writing) คิดเลขเป็น (Athematic) และ 8C คือ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (Collaboration teamwork and leadership) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างของวัฒนธรรม กระบวนทัศน์ (Cross cultural understanding) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ (Communication information and media literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and media literacy) ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ (Career and learning self-reliance) ความมีเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม และจริยธรรม (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกี่ยวกับการศึกษาเทคโนโลยีต่างที่เข้ามามีบทบาทเป็นสื่อที่เพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยีที่เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการให้มีความสะดวกรวดเร็ว และประหยัดทรัพยากรยิ่งขึ้น องค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอาชีพใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถที่หลากหลายทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน การที่โรงเรียนจะสามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ข้างต้นได้นั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนจะทำการศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทและทักษะหลักของภาวะผู้นำดิจิทัล (เยาวลักษณ์ จิตต์วโรดม, 2560) การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคดิจิทัล มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากรในการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมให้บุคลากรได้เรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาศักยภาพของตน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ด้วยนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมการกีฬาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ของนายวันชัย จงสุทธานามณี นายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงราย ที่ให้ไว้ต่อสภาเทศบาลนครเชียงราย วันที่ 13 พฤษภาคม 2564 ว่า “การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมการกีฬา มุ่งพัฒนานครเชียงรายให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประชาชนในทุกช่วงวัยมีองค์ความรู้รอบด้าน โดยยึดหลักการ “การศึกษาพัฒนาคน

คนพัฒนาเมือง เมืองพัฒนาคน” สนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย สร้างนวัตกรรมทางการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อพัฒนานักเรียนและเยาวชนให้มีความรู้คู่คุณธรรม เป็นคนเก่งและคนดี ได้รับการพัฒนาด้านการเรียนรู้และสมรรถนะความสามารถให้ทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อย่างเต็มศักยภาพในทุกด้าน ส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพด้านความสามารถพิเศษของเด็กและเยาวชน เพื่อต่อยอดสู่การเป็นอัจฉริยะภาพทั้งในด้านเทคโนโลยีและสุนทรียภาพในด้านศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนที่เรียนดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษามากขึ้น เช่น การให้บริการหอพักนักเรียน การให้โควตาเข้าเรียนต่อในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย การให้ทุนการศึกษา เป็นต้น” (เทศบาลนครเชียงราย, 2564, สื่อบนไลน์)

ดังนั้นภาวะผู้นำสำหรับนักบริหารการศึกษาในยุคปัจจุบัน จึงเป็นการบริหารภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรได้ คือนักบริหารการศึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถตามแบบภาวะผู้นำ เข้าใจเกี่ยวกับบริบทของเทคโนโลยีที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงสังคมของโลก และในยุคปัจจุบันแบบภาวะผู้นำที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง คือ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ซึ่งนักบริหารการศึกษาต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 5 ประการ 1) ส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) 2) มีความคิดต่อองค์ความรู้ใหม่ สร้างสังคมแห่งปัญญาและพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ 3) เต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการบริการใหม่ 4) พัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล และ 5) การสร้างปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต (ซีวิน อ่อนละออบ, 2563) จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามาเปลี่ยนรูปแบบและกระบวนการทำงาน โดยเฉพาะกับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาที่จำเป็นจะต้องรู้จักทักษะดิจิทัล ซึ่งถือเป็นเครื่องมือและวิธีการสำคัญในการทำงานในยุคดิจิทัล โดยนัยหนึ่งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับครูผู้สอนและผู้เรียนในยุคดิจิทัลกระตุ้นความต้องการเรียนรู้ และการสร้างนวัตกรรมดิจิทัลตลอดจนเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล เช่นบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อการศึกษา พบว่า สื่อใหม่ในรูปแบบสามมิติ แอนิเมชันปัญญาประดิษฐ์ที่เป็นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ ที่เกิดจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลนำมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการการจัดการเรียนการสอนที่ปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัลใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อนบนพื้นฐานของการหลอมรวม

เทคโนโลยีทั้งนี้วัตกรรมการดิจิทัลเป็นเพียงเครื่องมือ อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่พัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังนั้น การนำเอามาใช้งานจึงควรเริ่มจากการตั้งเป้าหมายสำหรับการจัดการศึกษาในอนาคตให้ชัดเจนก่อน จากนั้นจึงกำหนดกลยุทธ์และนำเอาเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาปรับใช้ตามวิสัยทัศน์ขององค์กรนั้น ๆ

นอกจากนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล คือ ครูผู้สอน โดยครูควรได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสร้างสรรค์ รวมทั้งเป็นผู้แนะนำที่ดีให้แก่ผู้เรียนทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน ที่นอกจากจะสอนเนื้อหาวิชาการจากรูปแบบการใช้ตำราเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางทฤษฎีและวิชาการ ควรแนะนำวิธีการเข้าถึงข้อมูลความรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าด้วยตัวเองได้ตลอดเวลา เพื่อสามารถประยุกต์การจัดการเรียนการสอนตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และเพิ่มขีดความสามารถในการแสวงหาข้อมูลความรู้ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ครูควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นพลังในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้นครูในยุคปัจจุบันจึงไม่มีความจำเป็นต้องรู้ทุกอย่าง แต่ควรเป็นผู้แนะนำและให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยครูต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดและวิธีการสอนใหม่ เนื่องจากปัจจุบันผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ได้แต่ประเด็นสำคัญ คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียน หรือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การพัฒนาประเทศให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น ต้องอาศัยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการนั้นประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่าเป็นงานหลักหรือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการมีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารการศึกษา และในยุคดิจิทัลมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีการใช้ ICT/เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล (ละออง รักณา, 2559)

จากสภาพปัญหาและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถในการริเริ่มการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบโดยเท่าทันกับยุคดิจิทัล เพราะในอนาคตทุกคนต้องการผู้นำที่เข้าใจดิจิทัลและสามารถใช้ดิจิทัลได้เป็นอย่างดี โดยมีความพร้อมดำเนินการทุกวิถีทางในการเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตนเอง ทั้งยังจะต้องเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความฉลาดทางอารมณ์ สามารถรับรู้และแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น ตลอดจนมีความสามารถในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น จนกระทั่งทำให้

ประสบผลสำเร็จในชีวิตและการทำงาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย เพื่อจะได้นำข้อมูลและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลเพื่อนำผลการวิจัยและข้อความรู้ที่เป็นประโยชน์ นำไปจัดการวางแผนปรับปรุงและเป็นแนวทางในการวางแผนส่งเสริมการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลให้มีคุณลักษณะการเป็นผู้นำที่เหมาะสม และสอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป พร้อมขับเคลื่อนให้สถานศึกษาเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

คำถามการวิจัย

คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน มีความแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

สมมุติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูอยู่ในระดับมาก
2. คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานมีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำนวน 8 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมทั้งสิ้นจำนวน 418 คน (เทศบาลนครเชียงราย, 2564, สือออนไลน์)

2. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) มีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมทั้งสิ้น 201 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของประชากรในแต่ละโรงเรียน และทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากนักวิชาการ และผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล ทั้งหมด 10 แหล่ง โดยทำการศึกษาเอกสารตั้งแต่ปี 2556–2563 ได้แก่ Sieber and Kagner (2013), Sheninger (2014), ชีระ รุญเจริญ (2557), วิโรจน์ สารรัตน์ (2557), ต๋องลักษณ์ บุญธรรม (2559), สุกัญญา แซ่มซ้อย (2560), ณัฐรุณี พงศ์สิริ (2560), จิรพล สังข์โพธิ์ (2560), ชิวิน อ่อนละออง (2563), ทินกร บัวชู และทิพภากร บัวชู (2563) และรุ่งรัตน์ พลชัย (2563) ผู้วิจัยได้หลักเกณฑ์การพิจารณาคคุณลักษณะที่สอดคล้องกัน เพื่อที่จะใช้เป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้และการสังเคราะห์งานวิจัยข้างต้นพบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลนั้นมีประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาอยู่หลายประเด็นด้วยกัน เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเลือกคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป ดังนั้น ตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา และนำมากำหนดคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลให้มีความเหมาะสมตามหัวข้อที่ผู้วิจัยสนใจศึกษารวมทั้งสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และมีงานวิจัยสนับสนุนได้คุณลักษณะจำนวนทั้งสิ้น 5 ด้าน

3.1 ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native)

3.2 ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล

3.3 ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์

3.4 ด้านมีความทิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ

3.5 ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญาและคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

4.1.1 วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น

- 1) ระดับปริญญาตรี
- 2) ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

4.2.1 ประสบการณ์การทำงาน ได้แก่

- 1) ตั้งแต่ 1-5 ปี
- 2) ตั้งแต่ 6-10 ปี
- 3) 10 ปีขึ้นไป

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ประกอบด้วยคุณลักษณะ 5 ด้าน ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ประกอบด้วย

4.2.1 ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native)

4.2.2 ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล

4.2.3 ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์

4.2.4 ด้านมีความทิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ

4.2.5 ด้านความเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญาและคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ

5. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำนวน 8 สถานศึกษา ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล โรงเรียน

เทศบาล 4 สันป่าก่อ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย โรงเรียนเทศบาล 7 ผังหมื่น และโรงเรียนเทศบาล 8 บ้านใหม่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ลักษณะภาวะผู้นำ** หมายถึง เครื่องที่แสดงให้เห็นถึงความมีภาวะผู้นำซึ่งภาวะผู้นำ นั้นมีควรครบทุกด้าน ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีถูกต้อง ด้านการปฏิบัติงานความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของตนเอง ทำงานอย่างจริงจัง สร้างสรรค์ และเต็มความสามารถ ด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน ควรเป็นผู้ที่สามารถนำอำนาจ อิทธิพลของตนนำ ควบคุมดูแลผู้ร่วมงานได้ และสามารถพาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

2. **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรักษาการผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล นครเชียงราย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล โรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย โรงเรียนเทศบาล 7 ผังหมื่น และโรงเรียนเทศบาล 8 บ้านใหม่

3. **ภาวะผู้บริหารยุคดิจิทัล** หมายถึง คุณลักษณะ ความรู้ ทักษะความสามารถ และพฤติกรรมแสดงออกในการนำของผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ในการบริหารทั่วไป บริหารบุคคลบริหารงานวิชาการ และบริหารงบประมาณ โดยมีความเข้าใจ สามารถสร้างสรรค์เข้าถึงและนำเทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการบริหารโรงเรียน

4. **คุณลักษณะของผู้บริหารยุคดิจิทัล** หมายถึง สิ่งที่ใช้ให้เห็นผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา เป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอนการบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จะต้องมีการบริหารจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้การเพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและการจัดการสถานศึกษา

4.1 **ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native)** หมายถึง การส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกัน เพราะเทคโนโลยีได้แทรกซึมอยู่ทุกส่วนของทุก ๆ องค์กร และสามารถ

สร้างความกระทบต่อทุกส่วนได้ เทคโนโลยียังมีผลต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา ให้ผู้บริหาร บุคลากร ครู บริหารและปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อีกด้วย ผู้นำในยุค ดิจิทัลต้องมีความเข้าใจ เชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี ที่ให้สามารถแสดงความคิด มีอิสระ ในการตัดสินใจ ส่งเสริมการสร้างผลงานอย่างเต็มที่ และสามารถนำพาองค์กรให้เติบโต อย่างรวดเร็ว ผู้บริหาร ที่สามารถสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน จะเป็นการกระตุ้น ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัวพัฒนาตนเองและสร้าง นวัตกรรมเพื่อการศึกษา

4.2 ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพ

ทางดิจิทัล หมายถึง การพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล คือ ความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีและดิจิทัล และการพัฒนาความเป็นมืออาชีพ ด้วยวิธีการ เรียนรู้สื่อสังคมออนไลน์ สำหรับนักบริหารการศึกษาสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เอง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่าง ทั้งการจัดหาทรัพยากร การเข้าถึงความรู้ การรับรู้ปัญหา การรับความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ และภาวะผู้นำ โดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ และการพัฒนาความรู้ของผู้บริหาร เพื่อความมืออาชีพและสามารถยอมรับว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งสำคัญโลกดิจิทัลนั้นเกิดขึ้น ได้ตลอดเวลา โดยต้องคำนึงและตระหนักถึงความจำเป็นความคล่องตัวทางดิจิทัล และปรับ นำเอาความคิดเชิงดิจิทัลเข้าสู่การบริหารจัดการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษา

4.3 ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ หมายถึง

การสร้าง และปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำทางวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา ให้ทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน เพราะการที่ผู้นำมีวิสัยทัศน์ที่กว้าง มีความกล้าหาญ ทั้งทางกาย และทางใจจะสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วถูกต้อง มีความเด็ดขาด อย่างทันท่วงที มีความริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะเริ่มต้น มีดุลยพินิจ หาแนวทางการแก้ไขปัญหา ที่เป็นไปได้อย่างมีเหตุผลมีความเป็นไปได้ นักบริหารการศึกษาต้องเข้าใจหลักการนำเทคโนโลยี มาใช้ในสถานศึกษา แล้วถึงจะเป็นการนำไปสู่การเริ่มด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปลงระยะยาว ต่อไป นั่นก็คือ การปรับสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและมีความ สอดคล้องกับโลกความเป็นจริง โดยนักบริหารการศึกษาจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์ ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่เหมาะสม

4.4 ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา

ความสามารถใหม่ ๆ หมายถึง ความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา

ความสามารถใหม่ ๆ คือ ผู้บริหารที่แสดงออกถึงความ ความยืดหยุ่น ความสามารถปรับตัว ความפקใฝ่ ใฝ่เรียนรู้ ความอยากเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลต้องไม่หยุดนิ่ง ต้องปรับตัวตลอดเวลา เพราะมีการเกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ตลอดเวลา ทำให้ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ และความรู้ใหม่ พร้อมพัฒนา อยู่ตลอดเวลา โดยใช้สื่อออนไลน์มีเดียบน platform ทำการสำรวจเพื่อเข้าใจบริบทสังคม โดยทั่วไปอันเป็นความจริงที่เกิดขึ้น เพื่อรักษามาตรฐานของลูกค้า และเพื่อสร้างความสัมพันธ์ อันดีกับลูกค้า ซึ่งต้องอาศัยความคล่องแคล่วกระบวนการที่รวดเร็วและความสมัครงใจ ในการทดลองสิ่งใหม่ ๆ

4.5 ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้ อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ หมายถึง ความเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้ อยากเห็น ทางปัญญา และคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ คือ พฤติกรรมและการแสดงออก ของผู้บริหารที่แสดงถึงการสื่อสารการประชาสัมพันธ์ และการสร้างเครือข่าย โดยใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการสื่อสารกับนักเรียน ครูบุคลากร และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัด 3 ตัว คือ การสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล การประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อดิจิทัล และการสร้าง เครือข่ายผ่านสื่อดิจิทัล พัฒนาความสามารถใหม่ ๆ ก่อให้เกิดการกระตุ้นให้นักบริหาร ครูอาจารย์ ได้พัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัล เป็นอีกหนึ่งทักษะที่สำคัญยิ่ง หากนักบริหาร ครูอาจารย์มีความสามารถทางดิจิทัลก็จะยิ่งเพิ่มพูนศักยภาพ ความสามารถในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้มีคุณค่าและประโยชน์แก่สถานศึกษาได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยสามารถนำไปวางแผนพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา ของผู้บริหารยุคดิจิทัล ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงรายให้เกิดคุณภาพ ต่อการบริหารสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น
2. ผลการวิจัยนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง และการพัฒนาส่งเสริม คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนสังกัด
เทศบาลนครเชียงราย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
2. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ
 - 2.1 ความหมายของผู้นำ (Leaders)
 - 2.2 ความหมายของภาวะผู้นำ (Leadership)
 - 2.3 คุณลักษณะของภาวะผู้นำ
 - 2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษายุคดิจิทัล
 - 3.1 ความหมายของยุคดิจิทัล
 - 3.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
 - 3.3 ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล
 - 3.4 องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัล
 - 3.5 ความสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
 - 3.6 ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
 - 3.7 คุณลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำทางการศึกษาในยุคดิจิทัล
4. การสังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล
5. นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมการกีฬา โรงเรียน
ในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงราย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาเป็นความพยายามที่จะคลี่คลายวิธีการจัดระบบและควบคุมการทำงานทางด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงที่สุด ซึ่งมีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารการศึกษา ดังนี้

ยุกตนันท์ หวานน้ำ (2555) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

สุนันทา สังขทัตน์ (2556) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่เยาวชน ในอันที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ศิริพร ทับทิมงาม (2556) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่ หน้าที่หลักของผู้บริหาร คือ การประสานงานให้บุคคลต่าง ๆ ปฏิบัติไปด้วยดีและบำรุงรักษาหน่วยงานให้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงและมีความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป

อำนาจ นาคแก้ว (2557) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การร่วมกันปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์และร่วมกันปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ เพื่อให้บริการทางการศึกษาคุณธรรมต่าง ๆ ให้แก่เยาวชน ผู้สนใจและสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

สุขตา แดงสุวรรณ (2558) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถเป็นคนดีของสังคม โดยการจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาการใช้ทรัพยากรและกระบวนการบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

อรพิน อิมรตัน (2563) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การรวมตัวกันของกลุ่มบุคคลในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนและสมาชิกให้เกิดความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของสังคม มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบ ในงานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานในสถานศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบร่วมกับคนในองค์กร เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจร่วมกัน อันจะทำให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อให้เยาวชนมีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญของนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

การนำนวัตกรรมมาปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษาจะช่วยให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงยิ่งขึ้น ซึ่งความสำคัญของนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ดังนี้

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2555) กล่าวว่า ความสำคัญของนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ดังนี้

1. นวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 และสนองต่อความต้องการกำลังคนยุค 4.0 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สามารถอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ ซึ่งการจัดการศึกษาในรูปแบบเดิมไม่สามารถพัฒนากำลังคนให้สนองต่อความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้

2. นวัตกรรมเป็นเครื่องมือจำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการศึกษา ทั้งประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษา และการใช้จ่ายงบประมาณโดยระยะที่ผ่านมากการศึกษาไทยยังมีปัญหาเรื่องอัตราครูต่ำกว่าเกณฑ์ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกยังไม่น่าพึงพอใจ การใช้งบประมาณเพื่อการศึกษาค่อนข้างสูงมากขณะที่คุณภาพการศึกษาดูต่ำกว่าประเทศที่ใช้จ่ายงบประมาณระดับเดียวกัน ระบบการบริหารการศึกษาจำเป็นต้องใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

3. นวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา เนื่องจากระยะที่ผ่านมาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ การใช้นวัตกรรมที่เหมาะสม

ทั้งนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน นวัตกรรมหลักสูตร นวัตกรรมวัดและการประเมินผล และนวัตกรรมการนิเทศการศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา

4. นวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ระบบบริหาร การศึกษาจำเป็นต้องใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับปัญหาการออกกลางคัน การไม่รู้หนังสือ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา โดยใช้นวัตกรรมการบริหาร นวัตกรรมสื่อการศึกษา นวัตกรรมการสอน

5. นวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ปัญหาทางการศึกษาเกี่ยวกับเด็ก ที่จะเข้าสู่ระบบการศึกษาลดลง เนื่องจากอัตราการเกิดลดน้อยลง รวมทั้งสังคมไทยมีผู้สูงอายุ เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการบริหารการศึกษาจึงจำเป็นต้องใช้นวัตกรรมเพื่อรับมือกับปัญหาดังกล่าว ได้แก่ นวัตกรรมหลักสูตร นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน นวัตกรรมการนิเทศ

ดังนั้นนวัตกรรมการบริหารการศึกษาจึงมีความสำคัญ ทั้งในเรื่องของการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการศึกษา การยกระดับคุณภาพการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการแก้ปัญหาการศึกษาเกี่ยวกับเด็กและสังคมไทย

สรุปได้ว่า นวัตกรรมการบริหารการศึกษามีความสำคัญทั้งในเรื่องของการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาทั้งประสิทธิภาพการจัดการเรียน การสอน การบริหารจัดการสถานศึกษาการยกระดับคุณภาพการศึกษา การเพิ่มโอกาส ทางการศึกษา และการแก้ปัญหาการศึกษาเกี่ยวกับเด็กและสังคมไทย ดังนั้นการบริหาร การศึกษาจึงจำเป็นต้องใช้นวัตกรรมเพื่อรับมือกับปัญหา ได้แก่ นวัตกรรมหลักสูตร นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน นวัตกรรมการนิเทศ

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ

ความหมายของผู้นำ (Leaders)

ประเวศ วะสี (2555, สื่อออนไลน์) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับผู้นำไว้ว่า ผู้นำคือผู้ที่สามารถ ก่อให้สังคมมีจุดรวมกัน และรวมพลังกันปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ผู้นำต้อง ฉลาดเฉลียวฉลาด เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และมีความสามารถในการประสานงานกับทุกคนให้ สามารถทำงานร่วมกับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระแส ชนะวงศ์ (2556, สื่อออนไลน์) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับผู้นำว่า ผู้นำที่ดีจะต้องมี หน้าที่ในการสร้างผู้นำและสร้างภาวะผู้นำให้กับคนอื่น ๆ เสมือนว่าผู้นำต้องเป็นผู้สร้างนาฬิกา ไม่ใช่แค่เพียงคอยบอกเวลาอย่างเดียวและได้กำหนดคุณลักษณะของผู้นำไว้ว่าจะต้องประกอบ ไปด้วย คือ 1) มีเป้าหมายที่ชัดเจน (Focus) มีความมุ่งมั่น ครัทธา ตั้งมั่น ในสิ่งที่ตั้งใจทำอย่าง

แนวแน่ 2) มีความยืดหยุ่น (Flexibility) มีความคิดและการกระทำที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ และความเป็นจริงที่แปรเปลี่ยนไปตามข้อเท็จจริง 3) มีความรวดเร็ว (Fast) มีความรวดเร็วในการคิดและตัดสินใจ แม้จะอยู่ในสถานการณ์ที่กดดันและคับขัน ต้องมีความสามารถมีความคล่องแคล่วว่องไวต่อการแก้ปัญหา 4) ความเป็นกัลยาณมิตร (Friendly) ความเป็นกัลยาณมิตรกับทุกคน รู้จักประสานงานทั้งคนที่มีความคิดเห็นที่ตรงกันและไม่ตรงกัน ให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีความจริงใจ ไว้วางใจที่มอบหมาย และ 5) มีความสนุกสนาน (Fun) สร้างบรรยากาศในการทำงานที่สนุกสนาน ไม่ตึงเครียด ยิ้มแย้ม แจ่มใส มองปัญหาและคนรอบข้างในแง่บวก และได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับผู้นำไว้ว่าจะต้องเป็นบุคคลที่สามารถทำให้ผู้อื่นยอมรับ และสามารถจูงใจชักนำ ชื่นนำ มีบทบาทและมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นสามารถขจัดปัญหา ข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น ทำให้การปฏิบัติงานของกลุ่มบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2556) กล่าวว่า ผู้นำเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นผู้นำบุคคลผู้ผลักดัน (Mobilizer) ผู้ดลบันดาล (Inspier) ผู้สร้างพลังร่วม (Synergizers) ผู้สร้างแรงจูงใจกระตุ้น (Motivator) ผู้ก่อให้เกิดพลัง (Energizer) การปฏิบัติภารกิจตามความต้องการของมวลสมาชิกให้เข้าสู่เป้าหมายตามที่ต้องการ

ขวัญชนก โตนาค (2556) กล่าวว่า ผู้นำหมายถึงบุคคลที่มีอำนาจมีอิทธิพลทั้งทางความคิดและการทำงานต่อกลุ่มและเป็นที่ยอมรับจากบุคคลจากกลุ่มที่มีความสามารถในการชักจูงโน้มน้าวให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2558) กล่าวว่า คนที่เป็นผู้นำเป็นคนที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้นำ และสามารถสั่งการให้ลูกน้องทำในสิ่งที่ผู้นำต้องการสมชาติ

สมชาติ กิจยรรยง (2560) กล่าวว่า ผู้นำคือบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีอำนาจ อิทธิพล หรือความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการ หรือคำสั่งของเขาได้ ผู้นำมีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติการ หรือพฤติกรรมของคนอื่นนอกจากนั้น ผู้นำยังเป็นบุคคลใด ๆ ซึ่งเหมาะสมที่จะปลุกปั่น และนำคนอื่น ๆ ให้ประพฤติและปฏิบัติ โดยที่บุคคลนั้นมีอำนาจแสดงความคิดเห็น หรืออำนาจพิเศษ หรือเจตนาารมณ์อันเข้มแข็งหรือความสามารถในการปกครอง

ฐิตินันท์ นันทศรี (2563) กล่าวว่า ผู้นำเป็นบุคคลที่สำคัญกับองค์การ มีความรู้ในเรื่องงานองค์การเป็นอย่างดี สามารถให้คำแนะนำแก่เพื่อนร่วมงานได้ มีความรับผิดชอบ ต่อประสิทธิผลขององค์การอุทิศตนและมุ่งมั่นเพื่ออนาคตและความสำเร็จในอนาคตขององค์การ ได้รับความเชื่อถือและเชื่อฟังจากเพื่อนร่วมงานในการจัดกิจกรรมและในการสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มหรือในองค์การ เต็มใจรับฟังและพูดคุยกับเสียงเรียกร้อง

สรุปได้ว่า ผู้นำ หมายถึง คือบุคคลที่มีความสามารถในการชักจูง ปลุกปั่น ชี้นำบุคคลอื่น และนำคนอื่น ๆ ให้ประพฤติและปฏิบัติภารกิจงานปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการ หรือคำสั่งให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความรู้ ความสามารถที่จะทำให้องค์การดำเนินไปอย่างก้าวหน้าและบรรลุเป้าหมาย โดยการใช้อิทธิพลเหนือทัศนคติและการกระทำของผู้อื่น

ความหมายของภาวะผู้นำ (Leadership)

ภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง สัมพันธภาพในเรื่องของการใช้อิทธิพลที่มีต่อกัน และกันระหว่างผู้นำกับผู้ตามที่มีมุ่งหมายให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยสะท้อนถึงวัตถุประสงค์ที่มีร่วมกันภาวะผู้นำ เกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพล (Influence) เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มบุคคล โดยกลุ่มบุคคลเหล่านั้นมีความตั้งใจที่จะก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะสะท้อนให้เห็นวัตถุประสงค์ที่มีร่วมกันระหว่างผู้นำกับผู้ตาม

โดย Daft (1999) กล่าวว่า อิทธิพล (Influence) หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างบุคคล ดังนั้น ภาวะผู้นำจึงเกี่ยวข้องกับการสร้างและการพัฒนาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไม่ใช่การรักษา สถานภาพเดิม (Status quo) ยิ่งไปกว่านั้นการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการผู้นำไม่ได้เป็นผู้กำหนด แต่เป็นที่วัตถุประสงค์กำหนดร่วมกันระหว่างผู้นำและผู้ตาม อันจะก่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะโน้มน้าวบุคคลให้มุ่งไปสู่ผลสำเร็จที่ต้องการอย่างแท้จริง

ความหมายของภาวะผู้นำในส่วนของ พระธรรมปิฎก ให้ความหมายไว้ว่า "คุณสมบัติ เช่น สติปัญญา ความดีงาม ความรู้ความสามารถของบุคคล ที่ชักนำให้คนทั้งหลาย มาประสานกัน และพากันไปสู่จุดมุ่งหมายที่ดีงาม" ไม่ใช่การยอมจำนนและการบังคับ ซึ่งต้องมีลักษณะเป็นการยอมรับซึ่งกันและกัน (Reciprocal) ระหว่างผู้นำกับผู้ตามบุคคลในระบบ ความสัมพันธ์ดังกล่าว มีความต้องการการเปลี่ยนแปลง

ภารตี อนันต์นาวี (2557) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการ และสถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำในกลุ่มและมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรม ของสมาชิกในกลุ่มซึ่งสมาชิกในกลุ่มเชื่อว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่กลุ่มเผชิญ อยู่ได้โดยอาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่น ให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ภายใต้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของส่วนรวมหรือของผู้นำได้อย่างไม่มีเงื่อนไข

จิระ หงส์คารมภ์ (2556, สื่อออนไลน์) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับภาวะผู้นำว่า เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อกลุ่ม สามารถนำกลุ่มให้ปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กนกอร สมปราษฎ์ (2556) กล่าวว่า ภาวะผู้นำคือการใช้อิทธิพลหรืออำนาจหน้าที่ ในความสัมพันธ์ที่มีอยู่ต่อสมาชิกในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการหรืออำนาจการโดยใช้ กระบวนการติดต่อเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2556) กล่าวว่า ภาวะผู้นำต้องเกี่ยวข้องกับกระบวนการโน้มน้าวที่มีอิทธิพลกับกลุ่มคน ดังนั้น สารจะเป็นผู้นำจึงหมายถึงความสามารถในการบริหาร ตนเองและครองใจผู้อื่น โดยสามารถใช้อื่นทำบางอย่างตามเป้าหมายและแนวทางที่ตนวาดฝันหรือคาดคะเนเองได้

ขวัญชนก โคนาค (2556) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นกระบวนการในการใช้อิทธิพลในตัวของผู้นำต่อการดำเนินงานและกิจกรรมของกลุ่มหรือสมาชิกในองค์กร เพื่อให้ประสบความสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือกระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือมากกว่า พยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตนกระตุ้น ชี้นำ ผลักดันให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นมีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการโดยมีความจำเป็นต่อศึกษาและวิเคราะห์ 3 มิติ คือ ผู้นำ ผู้ตาม และสถานการณ์

สัมมนา ธรนิธย์ (2556) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การใช้อิทธิพลของบุคคลหรือของตำแหน่ง จูงใจให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ปฏิบัติตามความคิดเห็นความต้องการของตนเองด้วยความเต็มใจ ยินดีที่จะให้ความร่วมมือ เพื่อจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มตามที่กำหนดไว้ ภาวะผู้นำเป็นความสามารถ ในการชักจูงหรือโน้มน้าวผู้อื่นให้ค้นหาหนทางที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่จะกำหนดให้อย่างกระตือรือร้น และเป็นการผูกมัดหรือหลอมรวมกลุ่มเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้วกระตุ้นให้ดำเนินไปสู่เป้าหมาย

เวียงวิวรรธน์ ทำทูล (2557) ภาวะผู้นำ คือ คุณลักษณะ ความสามารถ พฤติกรรมหรือกระบวนการที่บุคคลใช้ชี้นำ หรือมีอิทธิพลจูงใจให้บุคคลอื่นปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและเต็มใจให้บรรลุเป้าหมายที่องค์การวางไว้

ภารดี อนันต์นาวี (2557) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการและสถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำในกลุ่มและมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรม ของสมาชิกในกลุ่มบุคคลนั้น สมาชิกในกลุ่มเชื่อว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่กลุ่มเผชิญอยู่ได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

จิโรจน์ สารรัตน์ (2557) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ (leadership) เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจะให้มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมของผู้อื่น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์กร

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2558) กล่าวว่า คนที่มีภาวะผู้นำหมายถึงคนที่ไม่จำเป็นต้องมีบทบาทหน้าที่ของผู้นำในเรื่องนั้น ๆ แต่ด้วยสถานการณ์ที่จำเป็นจึงแสดงบทบาทเสมือนหนึ่งเป็นหน้าที่ และได้แสดงการกระทำด้วยใจโดยไม่ต้องมีใครมาสั่งการ หรืออีกนัยหนึ่งผู้นำที่มีภาวะผู้นำจึงหมายถึงคนที่อยู่ในตำแหน่งหน้าที่ที่มีลูกน้องมีอำนาจหน้าที่ และความสามารถแสดงภาวะผู้นำ จนกระทั่งลูกน้องเกิดความศรัทธาพร้อมน้อมรับคำสั่งของผู้นำด้วยความเต็มใจ

สมชาติ กิจยรรยง (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ การที่ผู้นำใช้อิทธิพลหรืออำนาจหน้าที่ตามความสัมพันธ์ซึ่งมีอยู่ต่อลูกน้องในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนวยความสะดวก โดยใช้กระบวนการติดต่อสัมพันธ์กันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังกล่าวอีกว่า ภาวะผู้นำเป็นแบบแผนหรือแบบของการปฏิบัติที่ผู้นำแสดงออก เพื่อการนำกลุ่มหรือบังคับบัญชากลุ่ม อาจเป็นในรูปแบบของการกระจายงานหรือมอบหมายงานก็ได้ สามารถแยกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้ 1) สั่งให้ปฏิบัติตาม 2) ขยายความคิดให้คนในสังกัดปฏิบัติตาม 3) ปรีกษาหาวิธีเพื่อให้ปฏิบัติตาม 4) ร่วมคิดร่วมตัดสินใจด้วยกัน 5) มอบงานทั้งหมดให้กระทำเองตามความสามารถ 6) เปรียบเทียบความยากง่าย

นิคม เหลี่ยมจ้อย (2557) สรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำ คือ คุณสมบัติ เช่น สติปัญญาความดีงามความรู้ความสามารถของบุคคล เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้นำสามารถครองใจผู้ใต้บังคับบัญชาที่ไม่ใช่การบังคับต่อผู้อื่น ให้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้ด้วยความเต็มใจและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนโน้มน้าวจิตใจความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขององค์กร ช่วยให้กลุ่มบุคคลสามารถดำเนินงานต่างสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

กุลชลี จงเจริญ (2551) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง องค์ประกอบในตัวบุคคลที่แสดงออกให้เห็นถึงวิธีการหรือกระบวนการซึ่งส่งผลให้เกิดอิทธิพลต่อทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยพยายามที่จะทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลประพฤติปฏิบัติตามเพื่อที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มตามที่ ได้กำหนดไว้ ภาวะผู้นำมิได้ในตัวบุคคลทุกคน ซึ่งอาจดำรงตำแหน่งหัวหน้าหรือไม่ก็ได้

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำสามารถโน้มน้าวหรือจูงใจบุคคลในองค์กรให้ทำงานด้วยความเต็มใจเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กรร่วมกัน

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะ ความสามารถพฤติกรรมหรือกระบวนการที่บุคคลใช้ชี้นำ หรือมีอิทธิพลจูงใจให้บุคคลอื่น ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและเต็มใจให้บรรลุเป้าหมายที่องค์การวางไว้

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง คุณสมบัติหรือองค์ประกอบในตัวบุคคล ที่แสดงออกให้เห็นถึงวิธีการหรือกระบวนการซึ่งส่งผลให้เกิดอิทธิพลต่อทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำในกลุ่มซึ่งสมาชิกในกลุ่ม เชื่อว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่กลุ่มเผชิญอยู่ได้ โดยพยายามที่จะทำให้บุคคล หรือกลุ่มบุคคลประพฤติปฏิบัติตามที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มตามที่ได้ กำหนดไว้

คุณลักษณะของภาวะผู้นำ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2557) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะไว้ว่า ลักษณะเฉพาะ หรือลักษณะพิเศษของผู้นำที่มีประสิทธิผลจากผลการศึกษาของ Lussier and Achua (2007) มีดังนี้

1. มีอำนาจเหนือ (Dominance)
2. มีพลังสูง (High Energy)
3. เชื่อมมั่นในตนเอง (Self-Confidence) ในความคิด การตัดสินใจ และความสามารถ ที่แสดงออกจนได้รับการยอมรับจากผู้ตาม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าต้องเป็นผู้รู้ไปเสีย ทุกอย่างหรือเป็นผู้ที่ถูกต้องอยู่เสมอ
4. เชื่ออำนาจแห่งตน (Internal Locus of Control) ว่าสามารถเป็นผู้ฟันฝ่าปัญหา หรืออุปสรรคสู่ความสำเร็จด้วยศักยภาพของตน ไม่ใช่หวังพึ่งโชคชะตาหรือพึ่งพาคนอื่น
5. อารมณ์มั่นคง (Sable) ควบคุมตนเองได้ และเป็นไปในทางบวก
6. ซื่อความถูกต้องชอบธรรม (Integrity)
7. มีปฏิภาณไหวพริบ (Intelligence) ในการคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
8. ยืดหยุ่น (Flexibility) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี และสามารถ นำพาสู่ความสำเร็จได้แม้สถานการณ์ที่ต่างกัน
9. ไวต่อความรู้สึกของบุคคลอื่น (Sensitive to Others) มีความเห็นอกเห็นใจ เข้าใจสมาชิกเป็นรายบุคคล เข้าใจสภาพงานที่ทำ วิธีการสื่อสาร และวิธีการจูงใจ เป็นต้น
10. มีความสามารถในการปรับตัว (Adjustment)
11. มีความเปิดเผย (Extraversion)
12. มีความตระหนักรู้ (Consciousness)

13. เปิดรับประสบการณ์ (Open to Experience)

14. เข้าใจในศักยภาพแห่งตน (Self-Efficacy)

เวียงวืวรรธน์ ทำทูล (2557) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะไว้ว่า ผู้นำจะต้องมีลักษณะ 3 ลักษณะ คือ 1) ลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นกระบวนการทำงาน 2) ลักษณะภาวะผู้นำที่ดูจากบุคลิกภาพ และ 3) ลักษณะภาวะผู้นำที่ดูจากพฤติกรรม

บุญยภัทร์สร โทพา (2559) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะไว้ว่า ภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของผู้นำกับผู้ตามการที่จะประสบความสำเร็จกับการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น ผู้นำจะต้องสามารถวิเคราะห์ตนเองในพฤติกรรมสภาวะผู้นำได้ และลักษณะผู้นำแต่ละแบบจะสร้างบรรยากาศในการทำงานที่แตกต่างกัน ดังนั้นพฤติกรรมของผู้นำจะต้องมีทักษะทางการบริหารในการเลือกใช้ลักษณะของผู้นำแบบใดย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสมที่สามารถควบคุมบุคลากรได้

ปวีณา กันถิน (2560) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะไว้ว่า คุณลักษณะของผู้นำที่ดีควรจะมีลักษณะที่ครบถ้วนทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้าน การปฏิบัติตน ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีถูกต้องตามหลักศาสนาและประเพณี วัฒนธรรม ด้านการปฏิบัติงานความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของตนเอง ทำงานอย่างจริงจัง สร้างสรรค์ และเต็มความสามารถด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน ควรเป็นผู้ที่สามารถนำทีมหรือนำผู้ร่วมงานที่ดีได้ มีความสามารถในการควบคุมดูแลผู้ร่วมงานได้ และสามารถพาผู้ร่วมงานไปสู่ความสำเร็จของงานได้

ยินดี ฮานาฟี (2562) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะภาวะผู้นำไว้ว่า ลักษณะเฉพาะหรือลักษณะพิเศษที่มีครบในทุกด้าน เช่น การปฏิบัติตน การปฏิบัติงาน ซึ่งการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จนั้นผู้นำจะต้องสามารถวิเคราะห์ตนเองในพฤติกรรมสภาวะผู้นำได้ และมีทักษะทางการบริหาร

สรุปได้ว่า ลักษณะของภาวะผู้นำนั้นสมควรมีครบทุกด้านและควรพึงจะมี ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีถูกต้อง ด้านการปฏิบัติงานความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของตนเอง ทำงานอย่างจริงจัง สร้างสรรค์ และเต็มความสามารถด้านการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน ควรเป็นผู้ที่สามารถนำอำนาจ อิทธิพล ของตนนำ ควบคุมดูแลผู้ร่วมงานได้ และสามารถพาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มีหลายทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะการมีภาวะผู้นำ ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำ

(Trait Theories) แนวคิดนี้มุ่งอธิบายบุคลิกลักษณะของผู้นำ โดยเชื่อว่าผู้นำจะมีคุณสมบัติที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป คุณลักษณะผู้นำ (Trait of leadership) จะเป็นตัวบ่งชี้อย่างหนึ่งที่จะทำให้ทราบว่าผู้นำแต่ละคนว่าดีหรือไม่ดีเพียงใด คุณลักษณะผู้นำแต่ละคนสามารถที่จะพัฒนาขึ้นได้ ผู้นำที่ประสบผลสำเร็จคือผู้นำที่หมั่นสำรวจตนเองว่ามีจุดเด่นจุดด้อยอย่างไร และคุณลักษณะผู้นำเป็นสิ่งสำคัญที่จะผูกใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความรัก ความศรัทธาในตัวผู้นำและเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ นักวิชาการกลุ่มแนวคิดนี้จึงมุ่งศึกษาคุณสมบัติที่แตกต่างดังกล่าว จากการศึกษาผู้นำที่มีความโดดเด่นหลายคน ซึ่งสามารถแบ่งคุณสมบัติที่ค้นพบได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. ลักษณะทางกายภาพ เช่น ความสูง รูปร่างภายนอก อายุ
2. ลักษณะทางความสามารถ เช่น ความเฉลียวฉลาด ความรู้ ความสามารถในการพูดในที่สาธารณะ
3. ลักษณะบุคลิกภาพ เช่น การควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์ บุคลิกภาพแบบเปิดเผย-เก็บตัว

Bryman (1992) ได้กล่าวไว้ว่า ตัวอย่างแนวคิดทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำ เช่น อธิบายคุณลักษณะภาวะผู้นำว่ามีองค์ประกอบสองส่วน คือ

1. The Tasks of Leadership ซึ่งกล่าวว่าการงานที่จำเป็นสำหรับผู้นำมี 9 ประการ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย (Envisioning goals) การยืนยันหยัดในคุณค่า (Affirming values) การจูงใจ (Motivating) การบริหารจัดการ (Managing) การทำให้เกิดการทำงานที่เป็นหนึ่งเดียว (Achieving workable unity) ความสามารถในการอธิบายได้ (Explaining) การเป็นสัญลักษณ์ (Serving as a symbol) การเป็นผู้แทนของกลุ่ม (Representing the group) และการสร้างสรรค์ริเริ่มสิ่งใหม่ๆ (Renewing)
2. Leader-constituent interaction ผู้นำต้องมีสิ่งที่พิเศษเหนือบุคคลอื่น ๆ มีอิทธิพลที่เหนือบุคคลอื่น เพื่อตอบสนองความต้องการ ความคาดหวังของบุคคล มีความเป็นตัวของตัวเอง สามารถพัฒนาตนเองและพัฒนาให้ผู้อื่นตามให้มีความแข็งแกร่ง และสามารถยืนยันหยัดได้ด้วยตนเอง

แนวคิดของ Bass (1990) ได้ระบุคุณลักษณะของผู้นำที่ดี ซึ่งเกิดจากทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวกับผู้นำกว่า 163 เรื่อง ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1948-1970 ว่าขึ้นอยู่กับคุณลักษณะ 6 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Stogdill (1974) คือ

1. คุณลักษณะทางร่างกาย
2. ภูมิหลังทางสังคม

3. สถิติปัญญา
4. บุคลิกภาพ
5. คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน
6. คุณลักษณะทางสังคม

Bass (1990) ยังได้แสดงแนวความคิดที่ได้จากการศึกษางานวิจัยจำนวนมากกว่าการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำในระยะเริ่มแรกนั้น เป็นการเปรียบเทียบคุณลักษณะของบุคคลที่เป็นผู้นำกับบุคคลที่เป็นผู้ตาม และทฤษฎีกลุ่มนี้มีสมมุติฐานว่าผู้นำเป็นโดยกำเนิดไม่ใช่ถูกสร้างขึ้นมา

แนวคิดของ Stogdill (1974) ได้กำหนดลักษณะที่ดีของผู้นำไว้ 6 ด้าน คือ

1. ลักษณะทางกาย (Physical Characteristics) คือ ผู้ที่มีความเข้มแข็ง มีบุคลิกภาพด้านร่างกายสง่างามผอม มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์
2. ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) คือ ผู้ที่มีการศึกษาดี และมีสถานะทางสังคมที่ดี
3. สถิติปัญญาและความรู้ความสามารถ (Intelligence) เป็นผู้มีสติปัญญา มีความสามารถในการตัดสินใจ และมีทักษะในการสื่อสาร
4. บุคลิกภาพ (Personality) เป็นผู้ที่มีความตื่นตัวอยู่เสมอ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และเชื่อมั่นในตนเอง
5. มีคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน (Task-relates Characteristics) คือเป็นผู้ที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีที่สุด มีความรับผิดชอบ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มุ่งทำงานเป็นสำคัญ
6. ลักษณะทางสังคม (Social Characteristics) คือเป็นผู้ที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกและผู้อื่น ๆ เข้าสังคมเก่ง มีความเฉลียวฉลาดในการเข้าสังคม

นอกจากนี้แนวคิดของ DuBrin (1984) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิผลว่าแบ่งเป็น

1. คุณลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป และคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน
2. แรงจูงใจของภาวะผู้นำ
3. ปัจจัยด้านสติปัญญาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
4. อิทธิพลของพันธุกรรมและสภาพแวดล้อมของภาวะผู้นำ

จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้นำ ทำให้ผู้ศึกษาได้แนวทางในการสำรวจองค์ประกอบของคุณลักษณะการมีภาวะผู้นำของนักศึกษาบริหารธุรกิจ โดยงานวิจัยนี้ได้รวบรวมปัจจัยต่าง ๆ จากแนวคิดคุณลักษณะผู้นำของ

Stogdill (1974), Bass (1990) และ DuBrin (1984) มาเพื่อสำรวจตัวแปรที่เกี่ยวข้องเป็นองค์ประกอบของคุณลักษณะการมีภาวะผู้นำเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลผู้นำมี ดังนี้

การบริหารงานของผู้นำตามภาวะผู้นำเพื่อให้งานประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้นำต้องใช้ทฤษฎีผู้นำมาประยุกต์ใช้ ซึ่งมีผู้ได้ศึกษาไว้ ดังนี้

Greenberg and Robert (1996) ได้ให้ความหมาย เกี่ยวกับ ทฤษฎีภาวะผู้นำมี ดังนี้

1. ทฤษฎีคุณลักษณะทางกายภาพ (The Great Person Theory) ทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนสมมุติฐานที่ว่า ผู้นำที่ประสบความสำเร็จ จะมีคุณลักษณะของบุคลิกภาพ หรือคุณลักษณะพิเศษ ซึ่งเกื้อกูลให้ประสบความสำเร็จ เช่น ผู้นำที่ประสบความสำเร็จ มักมีร่างกายสูงใหญ่ ร่างกายแข็งแรง ทฤษฎีนี้เชื่อว่าเกิดมาเพื่อนำดังผู้นำที่ยิ่งใหญ่ในอดีต ได้แก่ พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช (Alexander the great) ราชินีเอลิซาเบธที่ 1 (Queen Elizabeth) ประธานาธิบดีอับราฮัมลินคอล์น (Abraham Lincoln) หรือผู้นำในปัจจุบันเช่นคอลลินเพาเวลล์ (Colin Powell) โรนัลด์รีแกน (Ronald Reagan)

2. ทฤษฎีผู้นำตามพฤติกรรม (Leadership Behavioral Theory) ทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนสมมุติฐานที่ว่า ภาวะผู้นำขึ้นอยู่กับการกระทำของผู้นำ พฤติกรรมทุกอย่างของผู้นำเป็นบ่อเกิดแห่งภาวะผู้นำ

3. ทฤษฎีการเป็นผู้นำและผู้ตาม (Leaders and Follower Theory) ทฤษฎีนี้ ตั้งอยู่บนสมมุติฐานที่ว่า ถ้าปราศจากผู้ตามผู้นำก็ไม่สามารถจะนำได้

4. ทฤษฎีผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change-Oriented Leadership Theory) ทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนสมมุติฐานที่ว่า การจะเป็นผู้นำได้นั้น จะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สามารถมองอนาคต ได้อย่างชัดเจน

5. ทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ (Contingency Theory) ทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนสมมุติฐานที่ว่าผู้นำที่แท้จริง เป็นผู้ที่สามารถนำได้ในทุก ๆ สถานการณ์ เหนือกว่าผู้อื่นจากแนวคิด และทฤษฎีของผู้นำสรุปได้ว่าได้ว่า ทฤษฎีต่าง ๆ มีหลักการ และการนำไปใช้งานที่หลากหลาย บางทฤษฎีมีความเชื่อสอดคล้องกัน แต่อาจมีรายละเอียดที่ต่างกันผู้นำในแต่ละทฤษฎีมีรายละเอียดคล้ายคลึงกันแต่ไม่มีแบบใดเลย ที่จะมีประสิทธิภาพในทุกสถานการณ์ แบบหนึ่งอาจจะมีความมีประสิทธิภาพสำหรับสถานการณ์หนึ่งเท่านั้น ดังนั้นเมื่อมีการใช้แบบหนึ่งแบบใด

โดยเฉพาะอย่างไม่เหมาะสมแล้ว ผลที่เกิดขึ้นคือภาวะผู้นำจะไม่มีประสิทธิภาพผู้นำจึงต้องสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการใช้แบบของผู้นำได้หลายรูปแบบเพื่อให้เหมาะสมกับผู้ร่วมงานกัน

สรุปได้ว่า จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ จะต้องมึลักษณะทางกายภาพ ความสูง รูปร่างภายนอก อายุ การแต่งตัว ภาพลักษณ์ภายนอกที่ดูน่าเชื่อถือ ลักษณะทางความสามารถ ต้องมีความเฉลียวฉลาด ความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร มีวาทศิลป์ การพูดในที่สาธารณะได้ดี สามารถชักจูงผู้อื่นได้ และลักษณะบุคลิกภาพ การควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์ วางตัวได้เหมาะสม

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษายุคดิจิทัล

ความหมายของยุคดิจิทัล

สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (2559) ได้ให้ความหมายของยุคดิจิทัลว่า หมายถึง ยุคสมัยที่หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องมีแผนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเพื่อให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาในระดับประเทศที่สอดคล้องกันระหว่างทุกหน่วยงาน รัฐบาล เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล (Digital Economy หรือ DE) หมายถึง เศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (หรือเรียกว่าเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้ทันสมัย) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการผลิต การดำเนินธุรกิจ การค้า การบริการ การศึกษาการสาธารณสุข การบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมและการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นและปรับเปลี่ยนรูปแบบบริการของรัฐ โดยอาศัยข้อมูลดิจิทัลเพื่อสร้างบริการของรัฐในรูปแบบใหม่ผ่านเทคโนโลยี Mobile Social Cloud Technology ในยุคอินเทอร์เน็ต โดยมีลักษณะ 3 ประการ ได้แก่

1. Reintegration: การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการกำกับควบคุมการบริหารภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ

2. Needs-based holism: การปรับปรุงองค์การภาครัฐเพื่อให้เกิดการให้บริการสาธารณะที่ให้ความสำคัญต่อการนำความต้องการของพลเมืองมาเป็นศูนย์กลาง

3. Digitalization: การใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ในการนำระบบบริหารสารสนเทศมาใช้ รวมถึงการให้ความสำคัญต่อการสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตซึ่งจะเข้ามาแทนที่วิธีการทำงานแบบเดิมคนไทยนั้นมีชีวิตผูกติดกับดิจิทัลมานานแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการใช้อินเทอร์เน็ต ซื้อขายออนไลน์อีคอมเมิร์ซ ทำธุรกรรมการเงินผ่านแอปพลิเคชัน การสื่อสาร แต่เพียงเท่านี้ยังไม่พอที่จะพาสังคมไทยเข้าสู่ยุคดิจิทัล 4.0 ได้ ดังนี้

Digital 1.0 (Internet) ยุคเปิดโลกอินเทอร์เน็ต ยุคนี้เป็นการเริ่มต้นของ "Internet" เป็นช่วงเวลาที่กิจกรรมและการดำเนินชีวิตของผู้คนเปลี่ยนจากออฟไลน์ (offline) มาเป็นออนไลน์ (online) มากขึ้น เช่น การส่งจดหมายทางไปรษณีย์ก็เปลี่ยนมาเป็นการส่งอีเมล E-mail และอีกหนึ่งตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ การถือกำเนิดของเว็บไซต์ Website ที่ทำให้เราเข้าถึงทุกอย่างได้ง่ายขึ้นและทั่วถึง การอัปเดตรวดเร็วตลอด 24 ชั่วโมง การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ได้ส่งผลกระทบต่อครั้งใหญ่และเป็นวงกว้าง การดำเนินกิจกรรมสะดวกและรวดเร็วเริ่มมีกิจกรรมเชิงพาณิชย์และโฆษณาผ่านเครื่องมือออนไลน์เสมือนกับมีหน้าร้านที่ทุกคนบนโลกจะเห็นเราได้ง่ายขึ้น

Digital 2.0 (Social Network) ยุคโซเชียลเน็ตเวิร์คต่อยอดจากยุค 1.0 ก็จะเป็นยุคที่ผู้บริโภคเริ่มสร้างเครือข่ายติดต่อสื่อสารกันในโลกออนไลน์ เครือข่ายสังคม Social Network นี้เริ่มจากการคุยหรือแชทกับเพื่อน สมาคม กลุ่มเล็ก ๆ ของผู้คนที่ต้องการความสะดวกสบายในการติดต่อสื่อสาร จุดเล็ก ๆ นี้เริ่มพัฒนาและขยายวงกว้างไปสู่การดำเนินกิจกรรมในเชิงธุรกิจ โดยนักธุรกิจส่วนใหญ่มองว่า Social Media เป็นเครื่องมือเชื่อมต่อและสร้างเครือข่ายทางธุรกิจให้แก่พวกเขาได้เป็นอย่างดีด้วยการคลิกเพียงครั้งเดียว อีกทั้งยังช่วยในการพัฒนา Brand วัตถุประสงค์ดำเนินงานของธุรกิจ ส่งเสริมภาพลักษณ์แบรนด์ เสมือนว่า Social Media เป็นกระบอกเสียงและเวทีเสนองานแก่นักธุรกิจสู่สายตาชาวโลกเป็นอย่างดี เครื่องมือโซเชียลยังสามารรถเป็นอำนาจในการต่อรองของผู้บริโภคที่กำลังตัดสินใจเลือกสินค้าและบริการเนื่องจากมีตัวเลือกและร้านค้าให้เห็นมากขึ้นอีกด้วย

Digital 3.0 (Application and Big Data) ยุคแห่งข้อมูลและบิ๊กดาต้า ยุคแห่งการใช้ข้อมูลที่วิ่งเข้าออกเป็นล้าน ๆ ดาต้าให้เป็นประโยชน์ การเติบโตของโซเชียลมีเดียและ E-Commerce จากยุค 2.0 ทำให้เกิดการขยายของข้อมูลอย่างมหาศาล ทุกแพลตฟอร์มไม่ว่าจะเป็นสื่อโซเชียล เว็บเบราว์เซอร์ หรือแม้แต่ธุรกิจอย่างธนาคาร โลจิสติกส์ ประกันภัย รีเทล ต่างมีข้อมูลเข้าออกเป็นจำนวนมากในแต่ละวัน และเริ่มมีการนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังคำกล่าวที่ว่า "ใครมีข้อมูลมาก ก็มีอำนาจมาก" ข้อมูลถูกนำมาประมวลผล จับสาระ วิเคราะห์ถึงความต้องการของผู้บริโภคเพื่อสร้างสินค้าและบริการที่สามารถตอบสนองใจหายของลูกค้าได้ ทุกองค์กรต่างเห็นความสำคัญของการนำบิ๊กดาต้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่การนำบิ๊กดาต้ามาตอบสนองอย่างเรียลไทม์นั้น จำเป็นต้องมีระบบคลาวด์ Cloud Computing มาช่วยอำนวยความสะดวก จัดเก็บข้อมูล เลือกทรัพยากรตามการใช้งาน และทำให้เราสามารถเข้าถึงข้อมูลบนคลาวด์จากที่ใดก็ได้ ผู้ใช้ทุกคนสามารถเข้าถึงระบบข้อมูลต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต สามารถจัดการ บริหารข้อมูล และแบ่งปันข้อมูลกับผู้อื่น (Shared

Services) ลดต้นทุนและลดความยุ่งยากเพื่อโฟกัสกับงานหลัก เพิ่มความเร็วในการบริการ และการทำธุรกิจได้มากขึ้น บิ๊กดาต้าสามารถนำมาต่อยอดโดยการคิดค้น ค้นหา และประยุกต์ใช้ข้อมูลนั้น พัฒนาเป็นแอปพลิเคชัน Application ที่ให้ความสะดวกสบายแก่ผู้บริโภคผ่านทางสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตอีกด้วย

Digital 4.0 (Machine-to-Machine) ยุคที่เทคโนโลยีมีมันสมอง และเราก็มายถึงยุคที่ความฉลาดของเทคโนโลยีจะทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ สื่อสารและทำงานกันเองได้อย่างอัตโนมัติ เทคโนโลยีในสามยุคแรกที่ถูกกล่าวไปเปรียบเสมือนเป็นแขน ขา ให้แก่นมนุษย์ เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก หยิบจับ คำนวณ ประมวลผลให้มนุษย์ มีแขน ขา แต่ไม่มีสมองเป็นของตัวเองในยุค 4.0 เทคโนโลยีถูกนำมาพัฒนาต่อยอดเพื่อลดบทบาทของมนุษย์ และเพิ่มศักยภาพของมนุษย์ในการใช้ความคิดเพื่อข้ามขีดจำกัด สร้างสรรค์พัฒนาสิ่งใหม่ โดยจะใช้ชื่อยุคนี้ว่าเป็นยุค Machine-to-Machine เช่น เราสามารถเปิด-ปิด หรือสั่งงานอื่น ๆ กับเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านตัวเองผ่านแอปพลิเคชันโดยไม่ต้องเดินไปกดสวิตช์ หรือตัวอย่างที่ถูกนำมาใช้งานจริงแล้วอย่างการพูดคำว่า "แคปเจอร์" กับแอปถ่ายภาพในสมาร์ทโฟน โทรศัพท์ก็จะถ่ายรูปให้อัตโนมัติโดยที่เราไม่ต้องกดถ่ายด้วยซ้ำ (เอกพล พงศ์สถาพร, 2561, สื่อออนไลน์) หรือแม้แต่เทคโนโลยีซิมูเลชัน Simulation จำลองสถานการณ์เพื่อฝึกอบรมพนักงานวางแผนสถานการณ์โดยที่ไม่ต้องเดินทางไปถึงสถานที่จริง หรือเป็นสื่อการเรียนรู้แบบ Interactive อีกด้วย"

สรุปได้ว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคสมัยที่รัฐมีแผนการพัฒนาในระดับประเทศ ที่สอดคล้องกันระหว่างทุกหน่วยงานรัฐบาล เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การสื่อสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความเร็วในการสื่อสาร ส่งผ่านข้อมูลข่าวสารความรู้ต่าง ๆ ในโลกที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ (2563, สื่อออนไลน์) ความหมายของยุคดิจิทัลว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงแนวความคิดและนำเทคโนโลยีมาใช้ในธุรกิจในยุคดิจิทัล ตั้งแต่การวางรากฐาน เป้าหมาย ไปจนถึงการดำเนินธุรกิจและส่งต่อคุณค่าให้แก่ผู้บริโภค ไม่เพียงแต่ภาคการปฏิบัติการที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง แต่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมที่องค์กรและบุคลากรทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้บริหารไปจนถึงพนักงานตำแหน่งล่างสุดจะต้องมีส่วนร่วมในการปรับตัวไปสู่ยุค 4.0 เพื่อเพิ่มศักยภาพให้องค์กรสามารถแข่งขันได้

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564, สื่อออนไลน์) ให้ความหมายของยุคดิจิทัลว่า หมายถึง ยุคที่มีเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตและการทำงาน ส่งผลให้ต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลง

เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม เช่น การสูญเสียการเป็นส่วนตัว ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การโจรกรรมข้อมูล การโจมตีทางไซเบอร์ เป็นต้น

Subbrain (2019, Online) ให้ความหมายยุคดิจิทัลว่า หมายถึง สิ่งในโลกของเรากำลังให้ความสำคัญทั้งในด้านธุรกิจการทำงาน ด้านสาธารณสุขไปจนถึงการใช้ชีวิตประจำวันของคนทั่วไป ดิจิทัลที่ว่านี้เป็นการกล่าวถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นมาเพื่อช่วยให้ชีวิตของผู้คนสะดวกสบายยิ่งขึ้น และสนองความต้องการของมนุษย์ในรูปแบบใหม่

Daft (1999) ให้ความหมายของยุคดิจิทัลว่า หมายถึง ยุคที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในอุตสาหกรรม สามารถช่วยเพิ่มผลผลิต เพิ่มผลงาน โดยใช้เวลาน้อยลงและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการได้ ทั้งยังช่วยให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศ

Stogdill (1974) ให้ความหมายของยุคดิจิทัลว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงแนวความคิดและนำเทคโนโลยีมาใช้ในธุรกิจในยุคดิจิทัล ตั้งแต่การวางรากฐาน เป้าหมายไปจนถึงการดำเนินธุรกิจและส่งต่อคุณค่าให้แก่ผู้บริโภค ไม่เพียงแต่ภาคการปฏิบัติการที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง แต่สิ่งนี้รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมขององค์กรและบุคลากรทุกภาคส่วน

รุ่งรัตน์ พลชัย (2563) ให้ความหมายของยุคดิจิทัลว่า หมายถึง ยุคที่เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมีความก้าวหน้า และเทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของคนในสังคมไม่ว่าจะเป็นด้านธุรกิจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการศึกษา เป็นเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกสบายในการใช้ชีวิต และตอบสนองความต้องการของคนรุ่นใหม่

สรุปได้ว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคสมัยที่นำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมีความก้าวหน้าเพื่อช่วยให้ชีวิตของผู้คนสะดวกสบายยิ่งขึ้น และสนองความต้องการของมนุษย์ในรูปแบบใหม่ในด้านธุรกิจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการศึกษา นำมาอำนวยความสะดวกสบายในการใช้ชีวิต และตอบสนองความต้องการของคนรุ่นใหม่ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมที่องค์กรและบุคลากรทุกภาคส่วน เพื่อเพิ่มศักยภาพให้องค์กรสามารถแข่งขันได้

ความหมายของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2561, สื่อออนไลน์) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลว่า เป็นการบริหารที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียนและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งงานของสถานศึกษาในทุกด้านจะต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT (Information and Communication Technology) มาใช้การเพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ในงานด้านต่าง ๆ

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด อย่างคุ้มค่า แท้จริง เพื่อให้สามารถที่จะเลือกใช้กับการบริหารสถานศึกษาให้ได้อย่างเหมาะสม คุ้มค่า และเพียงพอต่อการใช้งานโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการพระราชรัฐของกระทรวงศึกษาธิการที่ร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาการศึกษาของชาติ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงศักยภาพทางด้านการบริหารและจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งนอกจากจะมีผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในชุมชนแล้วยังจะทำให้สถานศึกษาเป็นที่ไว้วางใจของชุมชนในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างยั่งยืน

พระราชครู ปญญาวชิโร (เพชรไพร) (2561) ได้ให้ความหมาย การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อพัฒนาการบริหารและการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้มีความทันสมัย อย่างเหมาะสม คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้มีความทันสมัย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด อย่างคุ้มค่า แท้จริงต่อสถานศึกษา

ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล

การมาของดิจิทัลเป็นตัวแปรที่สำคัญจากโลกที่เคยมีพื้นที่และเวลาเป็นอุปสรรคกลายเป็นโลกไร้พรมแดน กล่าวคือ การเข้าถึงข้อมูลที่ง่าย สะดวกและรวดเร็ว สามารถเชื่อมโยงและสื่อสารกันในระดับเรียลไทม์ ทำให้องค์กรในปัจจุบันต้องขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลเป็นหลัก ผู้นำยุคใหม่ต้องเข้าใจก่อนว่าความล้มเหลวของการทดลองเป็นส่วนหนึ่งของนวัตกรรม ผู้นำที่ดีต้องสร้างแรงบันดาลใจให้คนในองค์กรมีความคิดสร้างสรรค์

ในการทำงานมากกว่าสนใจแต่ผลลัพธ์เป็นหลัก รูปแบบองค์กรแบบที่มีลำดับชั้นของโครงสร้างหลาย ๆ ชั้นอาจเคยมีประสิทธิภาพในอดีต แต่ในปัจจุบันโลกปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา โครงสร้างองค์กรแบบเดิมจึงอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานในยุคดิจิทัลและลดความสร้างสรรค์ในการทำงาน ดังนั้นผู้นำในยุคนี้จึงต้องมีความสามารถด้านดิจิทัล ในการนำข้อมูลที่มีอยู่มากมายมหาศาล (Big Data) นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กรได้อย่างไม่จำกัด ตั้งแต่การทำงานในประจำวัน (Day-to-Day Operation) ไปจนถึงการวางแผนกลยุทธ์ที่จะสนับสนุนเป้าหมายขององค์กร ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร (Talent management) รวมไปถึงการบริหารจัดการและสร้างสมดุลของทักษะความสามารถในหลาย ๆ ด้านให้เหมาะสมกับสถานการณ์ขององค์กร ได้แก่

1. Executor คือ ความสามารถในการจัดการกับงานประจำวัน
2. Inventor, Creator คือ ความสามารถในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ
3. Entrepreneur คือ ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ
4. Professional คือ ความเป็นมืออาชีพในการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

ดังนั้น การนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลมาทุ่มแรงและใช้งานแทนแรงงานมนุษย์ ก็เพื่อเพิ่มอัตราเร่งขององค์กรให้วิ่งตามจังหวะการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ทัน (ปกรณ ลีสกุล, 2561, สื่อออนไลน์)

สำหรับการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สหรัฐอเมริกายังได้กำหนดมาตรฐานชาติ ด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2560)

1. การมีวิสัยทัศน์ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ร่วมกับการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับบุคลากรอื่น ๆ ได้ สามารถนำการพัฒนา การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กรและยกระดับความเป็นเลิศขององค์กรได้

2. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอเป็นปกติ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัลในองค์กร โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้เข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ดังกล่าวอย่างทั่วถึง

3. การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมอย่างมืออาชีพให้กับผู้เรียน โดยการเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับครูผู้สอนและบุคลากรในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลต่าง ๆ

4. การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสนับสนุนและส่งเสริมความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัลและสามารถบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องในองค์กร โดยการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในประเด็นทางจริยธรรม กฎหมายและสังคม ตลอดจนความรับผิดชอบในสิ่งที่เกี่ยวข้องเพื่อวิวัฒนาการของวัฒนธรรมของสังคมดิจิทัล

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล ผู้นำต้องสร้างแรงบันดาลใจให้คนในองค์กร มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานมากกว่าสนใจแต่ผลลัพธ์เป็นหลัก และต้องมีคุณสมบัติดังนี้ การมีวิสัยทัศน์ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์และแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับบุคลากรอื่น ๆ ได้ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างสม่ำเสมอ จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะแก่การเรียนรู้แก่ครูและนักเรียนโดยการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ

องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัล

จากการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลที่สำคัญได้ ดังนี้ (ทินกร บัวชู และทิพภากร บัวชู, 2563)

1. การมีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์สามารถแลกเปลี่ยนถ่ายทอดวิสัยทัศน์ หรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กร ด้วยการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล และประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร การเข้าใจกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายจะเป็นการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันขององค์กรด้วยนวัตกรรมดิจิทัล

2. การเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว (Professional Practice) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักว่าจะต้องเป็นผู้นำในการใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) สามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมืออาชีพ ออกแบบสถานที่ทำงานเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และการเสริมสร้างพลังอำนาจด้วยเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่าง ๆ

3. ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ (Data Driven) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างอิสระ (Free flow of information) โดยนำมาใช้ได้อย่างไม่จำกัด ทำให้เกิดประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรตั้งแต่การทำงานประจำวัน การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่องโดยใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร (Talent Management) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจขีดความสามารถของคนในองค์กรจัดการ และสร้างสมดุลของทักษะความสามารถของคนในองค์กรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถจัดการกับปัญหาในการทำงาน การสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัลใหม่การเป็นผู้ประกอบการ ความเป็นมืออาชีพในการทำงานตามแผนที่กำหนดการจ้างบุคลากร ที่มีความรู้ความคิดเชิงนวัตกรรม

5. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล (Digital Age Learning culture) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลให้เป็นปกติในองค์กรจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลในองค์กรได้อย่างทั่วถึง ติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ให้โอกาสทดลองโครงการใหม่ ๆ และมีความรวดเร็วในการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า องค์กรประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลมีดังนี้ การมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์และประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร การเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เมื่อเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยี ก็จะสามารถจัดสภาพแวดล้อมเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์อย่างมีคุณภาพ ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลทำให้หาโอกาสและตัดสินใจอย่างรวดเร็ว

ความสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

สภาพการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปของโลกในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะในส่วนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เรียนในยุคดิจิทัล หากผู้มีส่วนรับผิดชอบโดยตรงขาดความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงนี้และไม่ได้จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนขาดความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล บทบาทของนักบริหารการศึกษา ในยุคดิจิทัล จะต้องสามารถอำนวยความสะดวก สนับสนุน ส่งเสริม และเข้าร่วมการแข่งขันขั้นสูงท่ามกลางกระแสแห่งโลกาภิวัตน์ (globalization) ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขการปรับเปลี่ยนการแข่งขันเพื่อสร้างข้อได้เปรียบ และความมุ่งมั่นของสังคมโลก ที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา ผู้บริหารหรือผู้นำที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสามารถทำให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานในองค์กรสูงขึ้นไป (ซีวิน อ่อนละออบ, 2563) ได้พัฒนาการและความสำคัญนี้ ตามทัศนะของนักทฤษฎี และนักวิชาการ ดังนี้

วิโรจน์ สารรัตนะ (2557) ได้ให้ทัศนะว่า ปัจจุบันเป็นสังคมใหม่ สังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงบริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล การให้ผู้บริหารยอมรับเทคโนโลยี นวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของสถานศึกษาที่มีความซับซ้อน และท้าทายหลากหลายเหตุผล ผู้บริหารจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษ และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ตามทัศนะของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล (digital era leadership) หากพิจารณาตามบทบาทหน้าที่ (function) เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมความเป็นสังคมความรู้ใหม่ (new knowledge society) จะต้องประกอบด้วย

1. ทักษะการสร้างตระหนักรู้ (awareness building) ถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ต่อการช่วยบรรลุความสำเร็จ
2. ทักษะการระดมทรัพยากร (resource mobilizing skills) เพื่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) อย่างหลากหลาย
3. ทักษะเชิงปฏิบัติการ (operational skills) มีกิจกรรมการบริการ การจัดการ และการใช้งานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)
4. ภาวะผู้นำเชิงโครงสร้าง (structural leadership) การปฏิวัติสารสนเทศไม่เป็นเพียงแค่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) แต่ยังเป็นการเคลื่อนตัวไปสู่รูปแบบใหม่ของการกระจายสังคมดิจิทัลด้วย ทำให้ต้องมีทักษะภาวะผู้นำเชิงโครงสร้างด้วย

Gardner (2006) ได้กล่าวถึงเหตุผลที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคดิจิทัล ก็คือการจัดการศึกษาในปัจจุบันไม่ได้ผลจริง ๆ และเงื่อนไขในโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปแล้ว แต่การศึกษาในระบบที่ใช้อยู่นั้นยังคงเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับโลกในอดีตมากกว่าการเตรียมความพร้อมสำหรับโลกในอนาคตที่เป็นไปได้ ผู้เรียนที่ประสบผลสำเร็จจะต้องคิดได้อย่างสร้างสรรค์และอย่างอิสระ สามารถประยุกต์กลยุทธ์ของการเรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์ได้ และการที่จะยืนหยัดอยู่ในโลกอนาคตได้อย่างมีความสุขทั้งในการดำเนินชีวิต และหน้าที่การงานจะต้องมีการปรับตัวเองให้รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงซึ่งมีความสอดคล้องกับผู้นำหรือผู้บริหารในยุคการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต ภาวะผู้นำต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ และความจำเป็นในศตวรรษนี้ ประกอบด้วย ความเชี่ยวชาญ (disciplined mind) การสังเคราะห์ (synthesizing mind) การสร้างสรรค์ (creative mind) ความเคารพ (respectful mind) และจริยธรรม (ethical mind)

รัตติกรณ์ จงวิศาล (2556) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในโลกโลกาภิวัตน์ว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารและสิ่งที่ต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน คือ ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูงมีความจำเป็นที่จะต้องกระตุ้น และเชื้ออำนาจ

ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมแห่งความรู้และการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการจะนำการเปลี่ยนแปลงเพื่อไปสู่เป้าหมายสิ่งที่ดีกว่าจะต้องเริ่มเปลี่ยนแปลงที่ตัวเองก่อน และจะต้องกระตุ้นให้ผู้อื่นมีการเปลี่ยนแปลงตามเพื่อจะนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมายของยุคดิจิทัล ที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ที่หลากหลายกล่าวโดยสรุป ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงเป็นความรับผิดชอบของผู้นำ ที่มีภาวะผู้นำและเป็นที่ต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน มีความจำเป็นที่จะต้องกระตุ้น และเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของคน และการปฏิบัติงานไปในทางที่ดีขึ้น และผู้นำจะต้องสามารถเปลี่ยนแปลงความต้องการที่ตอบสนอง และแนวทางให้องค์กรประสบความสำเร็จ เจริญรุ่งเรืองไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม

สรุปได้ว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล เป็นความรับผิดชอบของผู้นำที่มีภาวะผู้นำและเป็นที่ต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน มีความจำเป็นที่จะต้องผลักดัน กระตุ้น และเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการปฏิบัติงานไปในทางที่ดีขึ้นและผู้นำจะต้องสามารถเปลี่ยนแปลงความต้องการที่ตอบสนองแนวทางให้องค์กรประสบความสำเร็จ

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

จากนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้สถานศึกษานำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครูผู้สอน ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, สื่อออนไลน์) โดยในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษามีความจำเป็นต้องเข้าใจบริบทขององค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เข้ามามีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายนอกทางเทคโนโลยีที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงาน ล้วนส่งผลทำให้ผู้เรียน การเรียนรู้ ครูผู้สอน เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ดังนั้นภาวะผู้นำดิจิทัลจึงหมายถึงการนำของผู้บริหารองค์กรในยุคดิจิทัล ที่มีพฤติกรรมสามารถนำองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษา

ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีระบบส่งผลให้งานเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2560)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, สื่อออนไลน์) ได้ระบุว่าตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงาน บุคคลและการบริหารทั่วไป ดังนั้น ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในบทความนี้ จึงหมายถึง คุณลักษณะ ความรู้ ทักษะความสามารถและพฤติกรรม การแสดงออกในการนำของผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ในการบริหารทั่วไป บริหารบุคคลบริหารงานวิชาการและบริหารงบประมาณ โดยมีความเข้าใจ สามารถสร้างสรรค์ เข้าถึงและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการบริหารโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง คุณลักษณะ ความรู้ ทักษะ ความสามารถและพฤติกรรมการแสดงออกของผู้อำนวยการโรงเรียนในการกำหนดนโยบาย แนวทางการใช้เครื่องมือดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อสนเทศในองค์กรที่เป็นประโยชน์เพื่อการบริหารสาธารณะ การวิเคราะห์ข้อมูลขององค์กร เพื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น การแปลงข้อมูลของหน่วยงานไปสู่รูปแบบมาตรฐานเพื่อใช้ในการเชื่อมโยงของข้อมูลระหว่างหน่วยงานในการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Standard Data Exchange) การใช้งานระบบปฏิบัติการ การจัดการข้อมูล การสำรองข้อมูล การใช้งานคลาวด์ คอมพิวติ้ง การใช้งานเว็บเบราว์เซอร์ การใช้ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัยในการบริหารโรงเรียน การบริหารความเสี่ยงดิจิทัล(Digital Risk Management) ของผู้เรียน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนดิจิทัล การสนับสนุน การพัฒนาระบบนิเวศน์ (Ecosystem) เพื่อพัฒนาบริการดิจิทัลแบบเชื่อมโยง การใช้ดิจิทัล คาดการณ์สถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อโรงเรียนจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีดิจิทัล (Scenario Analysis) เป็นต้น

2. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารบุคคล หมายถึง คุณลักษณะ ความรู้ ทักษะ ความสามารถและพฤติกรรมการแสดงออกของผู้อำนวยการโรงเรียนในการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับครูผู้สอนและบุคลากรในโรงเรียน โดยวิเคราะห์ จัดทำแผนการพัฒนา การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และการประเมิน การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การใช้ดิจิทัลเพื่อการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ ในโรงเรียน การเป็นตัวอย่างในหลักปฏิบัติที่ดีด้านดิจิทัล การสร้างเครือข่ายของครูผู้สอน

และบุคลากรในโรงเรียนที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลและการทำงานข้ามหน่วยงานเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล การเสนอแนวทางและพัฒนากลยุทธ์ด้านงานบุคคลเพื่อประสิทธิภาพการทำงานแบบดิจิทัลและแบบเชิงรุก โดยเสริมทักษะดิจิทัลที่เหมาะสมกับบทบาทและลักษณะงานให้แก่ครูผู้สอนและบุคลากร การใช้ดิจิทัลในการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานที่ส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร เป็นต้น

3. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารวิชาการ หมายถึง คุณลักษณะ ความรู้ ทักษะ ความสามารถและพฤติกรรมการแสดงออกของผู้อำนวยการโรงเรียนในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับการจัดการเรียนการสอน การใช้โปรแกรมตัดต่อสื่อภาพเคลื่อนไหวในการสร้างสื่อดิจิทัล การใช้โปรแกรมดิจิทัลเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดการเรียนการสอนสำหรับงานสอนประจำ การจัดทำคลังข้อมูล (Data Warehousing) ให้พร้อมนำไปใช้และวิเคราะห์ต่อ เช่น คลังข้อมูลการพัฒนาวัตกรรมการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เป็นต้น

4. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง คุณลักษณะ ความรู้ ทักษะ ความสามารถและพฤติกรรมการแสดงออกของผู้อำนวยการโรงเรียนในการนำระบบดิจิทัลมาจัดทำประเมินงบประมาณของโครงการ การประมาณการค่าใช้จ่ายในการนำโครงการดิจิทัลไปใช้ (Implementation Cost Estimation) การนำระบบดิจิทัลจัดทำรายงานเพื่อเสนอของบประมาณโครงการ การใช้สูตรฟังก์ชันเพื่อการคำนวณการติดตามตรวจสอบงบประมาณในระหว่างดำเนินการโครงการการประมาณการค่าใช้จ่ายและจัดทำรายงานเพื่อเสนอของบประมาณในการบำรุงรักษาเทคโนโลยีดิจิทัล (Maintenance Cost Estimation) เป็นต้น

ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลทั้งในด้านการบริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาครูผู้สอน ผู้เรียนและสถานศึกษาให้มีคุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้นและสอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือ คุณลักษณะ ความรู้ ทักษะความสามารถและพฤติกรรมแสดงออกในการนำของผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ในการบริหารทั่วไป บริหารบุคคลบริหารงานวิชาการและบริหารงบประมาณ โดยมีความเข้าใจ สามารถสร้างสรรค์ เข้าถึงและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการบริหารโรงเรียน

คุณลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำทางการศึกษาในยุคดิจิทัล

คุณลักษณะสำคัญของยุคดิจิทัลข้างต้นนี้จึงมีผลต่อการบริหารจัดการจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศ (Information System) เพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ของสถานศึกษาซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ทักษะติดต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ถูกต้องย่อมมีผลทำให้การลงทุนและการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสมเกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานของสถานศึกษา

วิจารณ์ พาณิช (2555) ได้กล่าวถึง การศึกษายุคดิจิทัล หรือการศึกษา Thailand 4.0 เพื่อสร้างนวัตกรรมในทุกงานทุก Sector ทุกระดับสังคม คนทุกคน ทุกอายุเป็นพนักงานด้วยความรู้ (Knowledge worker) มีการเรียนรู้ ณ ทุกจุดของชีวิต ทุกคนมีทักษะการเรียนรู้ (Learning skill) แต่ละคนเป็นเจ้าของรัฐจัดอำนวยความสะดวกโดยจัด E-Learning Tools ให้เป็นการเรียนรู้แบบ "ประชาธิปไตย" โดยประชาชนของประชาชนเพื่อประชาชนเพื่อประเทศไทย 4.0 และใช้ความริเริ่มสร้างสรรค์สู่นวัตกรรมเพื่อ Creative Economy & Creative Society รัฐต้องเปลี่ยนบทบาทจาก Command & Control เป็น Empowerment เพื่อเปลี่ยนเศรษฐกิจและสังคมแบบ Disruptive Change สอดคล้องกับ วิรัช บัณฑิตศิริโรจน์ (2559) กล่าวถึง Education 4.0 คือ การเรียนการสอนที่สอนให้นักศึกษาสามารถนำ องค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้ มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคม ดิจิทัลเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งงานของสถานศึกษาในทุกด้านจะต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT (Information and Communication Technology) มาใช้การเพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ในงานด้านต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้วของสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2560)

Stogdill (1974) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้นำและสรุปว่า ผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นผู้นำต้องมีคุณลักษณะ คือ มีสติปัญญาได้รับการศึกษา มีความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดี

อิสรกร แสนปัญญา (2561) กล่าวว่า ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันการเปลี่ยนแปลง เพราะผู้นำจึงเหมือนหลักชัยในการดำเนินงานผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย มีความกล้าหาญทั้งทางกาย และทางใจ คือ อำนาจทางใจที่บุคคลสามารถควบคุมตนเองได้ทั้งที่อยู่ในอันตราย สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วถูกต้อง และสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ด้วยลักษณะอันสงบและมั่นคง มีความเด็ดขาดเป็นความสามารถในการตกลงใจอย่างทันท่วงที มีความริเริ่มสร้างสรรค์ คือพิจารณาว่าอะไรควรกระทำ และจะเริ่มต้นปฏิบัติอย่างไร แม้ว่าจะยังไม่ได้รับคำสั่งก็ตาม มีคุณยพินิจ คือ การเปรียบเทียบข้อเท็จจริงและหนทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้ได้อย่างมีเหตุผล เพื่อประกอบการตกลงใจอันถูกต้อง มีความยุติธรรม คือ คุณลักษณะความไม่ลำเอียงหรือมีอคติ และมีความมั่นคงในการบังคับบัญชาเกี่ยวกับการให้รางวัลและการลงโทษและความปรารถนา ความสำเร็จ ความสามารถและทักษะในการติดต่อสื่อสารที่จะเป็นตัวแทนของโรงเรียนในโอกาสต่าง ๆ ผู้บริหารจะต้องกระตุ้นแรงจูงใจภายในความปรารถนา ที่จะให้ประสบความสำเร็จเป็นการตอบสนองของความต้องการระดับสูงของมนุษย์ทุกคน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2561, สื่อออนไลน์) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าแท้จริง ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลจึงควรเป็นดังต่อไปนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ด้าน ICT ของสถานศึกษาให้ชัดเจนว่าต้องการไปในทิศทางใด และจะนำมาใช้กับการบริหารสถานศึกษาในเรื่องใดบ้าง
2. การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ Hardware, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ครูอาจารย์บุคลากร และนักเรียนทุกคนสามารถใช้และเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งาน พร้อมทั้งจัดสรร ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอ
3. การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT อย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนจนการให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ผ่าน Internet ได้ตลอดเวลา
4. การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้าน ICT อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

5. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีสามารถใช้ IT ในการปฏิบัติงานได้อย่างได้เหมาะสม

6. ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจครูอาจารย์บุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้นำความรู้ ความสามารถด้าน ICT และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน

7. จัดให้มีระบบการกำกับติดตามและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ ICT ของสถานศึกษา ทั้งครูอาจารย์ บุคลากรทุกคนและนักเรียนว่าสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามนโยบาย อย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลข้างต้นนี้มีผลต่อการใช้ภาวะผู้นำ ICT (ICT Leadership) ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะภาวะผู้นำ ICT หมายถึงความสามารถของผู้บริหารในการเรียนรู้เข้าใจ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงด้าน ICT สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

Sieber and Kagner (2013, Online) ได้ให้ทัศนะ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของนักบริหารการศึกษาต้องมีคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. พัฒนาความคล่องทางดิจิทัล (become digitally fluent) ยอมรับว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งสำคัญต่อการเข้าสู่ โลกดิจิทัล ตระหนักถึงความจำเป็นความคล่องตัวทางดิจิทัล และการบูรณาการความคิดเชิงดิจิทัลเข้าสู่การบริหารจัดการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษาประจำวัน

2. พัฒนาความสามารถใหม่ ๆ (develop new capabilities) กระตุ้นให้นักบริหาร ครู อาจารย์ ได้พัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัล เพราะยิ่งนักบริหาร ครู อาจารย์มีความสามารถทางดิจิทัลก็จะยิ่งเพิ่มพูนศักยภาพในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้มีคุณค่ากับสถานศึกษาได้

3. เต็มใจทดลอง (willingness to experiment) ใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ การใช้สื่อออนไลน์มัลติมีเดีย (multi-media) เช่น ทวิตเตอร์เพื่อรับรู้อารมณ์สาธารณะ เพื่อรักษามาตรฐานลูกค้า และเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า ซึ่งต้องอาศัยความคล่องแคล่ว กระบวนการที่รวดเร็ว และความเต็มใจที่จะทำการทดลองสิ่งใหม่

4. ทำความเข้าใจว่าเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงสังคมยุคปัจจุบัน และมีผลกระทบต่อการศึกษาและธุรกิจ ผู้นำจะต้องเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรม เศรษฐกิจ สังคม อันเป็นผลจากการเกิดขึ้นของเทคโนโลยี และผลกระทบที่มีต่อวงการการศึกษาและธุรกิจ ทั้งในระดับองค์กรและระดับตัวบุคคล

5. ส่งเสริมสภาพแวดล้อมแบบรวมพลัง (promote collaborative environments) ไม่ปล่อยให้หน่วยงานเทคโนโลยีสารสนเทศ แยกออกโดดเดี่ยวหรือปล่อยให้เป็นไปอย่างไม่มี ความหมาย ดิจิทัลจะต้องแทรกซึมอยู่ในทุกส่วนขององค์การ และมีผลกระทบต่อทุกห่วงโซ่ ของคุณค่า เทคโนโลยีมีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ขององค์การขณะเดียวกันเทคโนโลยี สารสนเทศก็ช่วยส่งเสริมพลังให้นักบริหาร ครู อาจารย์ บริหารงานเป็นไปตามเป้าหมาย ของสถานศึกษาด้วย ส่งเสริมการนำเครื่องมือดิจิทัล มาใช้เสริมเข้ากับเครือข่าย ของสถานศึกษา และการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เครือข่ายมัลติมีเดีย (multi-media) อย่างกว้างขวาง เพื่อส่งวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมการทำงานแบบรวมพลังด้วยความเป็นทีม

6. ไม่ก้าวทันเฉพาะเทคโนโลยี แต่ต้องมีสารสนเทศที่ดีและเป็นปัจจุบันด้วย (use the information, not just the technology) มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้เป็นสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของการบริหารงาน

Sheninger (2014) ได้นำเสนอเสาหลักของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล (The Pillars of Digital Leadership) ซึ่งก็คือแนวทางการนำเทคโนโลยีมาใช้ ในสถานศึกษายุคดิจิทัลที่สำคัญ ๗ ประการ โดยนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับนักบริหารการศึกษา ดังนี้

1. การสื่อสาร (communication) การดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านทางช่องทางในการสื่อสาร ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (social media) ต่าง ๆ มีความหลากหลายที่ไม่มีค่าใช้จ่ายและเป็น ช่องทางสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ (website) เฟซบุ๊ก (facebook) ไลน์ (line) ทวิตเตอร์ (twitter) เป็นต้น

2. การประชาสัมพันธ์ (public relations) การบอกเล่าเรื่องราวของเราเองของหน่วยงาน องค์การในเรื่องต่าง ๆ เน้นนักบริหารการศึกษาต้องสามารถกำหนดรูปแบบที่เป็นรากฐาน ในการประชาสัมพันธ์เชิงบวก โดยผ่านการใช้เครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ (social media)

3. การสร้างภาพลักษณ์ (branding) ในโลกของธุรกิจจะต้องสร้างภาพลักษณ์ ขององค์การ หรือแบรนด์ และผลกระทบต่อผู้บริโภค สำหรับสถานศึกษาจะต้องสร้าง ความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด ในยุคปัจจุบันและในอนาคต ได้เกิดความมั่นใจ

4. การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ (professional growth or development) ด้วยการเรียนรู้ สื่อสังคมออนไลน์ (social media) สำหรับนักบริหารการศึกษาสามารถสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ได้เอง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดหาทรัพยากร การเข้าถึงความรู้ การรับความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ และภาวะผู้นำโดยการใช้ เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาความรู้ของผู้บริหารมืออาชีพ

5. การปรับวิสัยทัศน์เกี่ยวกับพื้นที่การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม (Re-envisioning learning spaces and environments) เมื่อนักบริหารการศึกษาเข้าใจบทบาทหลักการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาแล้วการเริ่มด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนขั้นตอนต่อไป คือ การปรับสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและมีความสอดคล้องกับโลกแห่งความจริง โดยนักบริหารการศึกษาจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ สุชาติ บางวิเศษ และศักดิ์นาภรณ์ นันท์ (2560) ในบทความวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ผู้บริหารฐานะเป็นผู้นำองค์กรจะต้องมีภาวะผู้นำในการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ห้องสมุดอัตโนมัติ ห้องเรียนอัจฉริยะ สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

สรุปได้ว่า คุณลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำทางการศึกษาในยุคดิจิทัลมีผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษา เป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จะต้องมีการจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษา เพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้การเพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร และการจัดการสถานศึกษา

การสังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงบทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล ทั้งหมด 10 แหล่ง โดยทำการศึกษาเอกสารตั้งแต่ปี 2556–2563 ได้แก่ Sieber and Kagner (2013), Sheninger (2014), วิโรจน์ สารรัตน์ (2557), ต๋องลักษณ์ บุญธรรม (2559), สุกัญญา แซ่มซ้อย (2560), ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ (2560), จิรพล สังข์โพธิ์ (2560), ชีวิน ออนละออ (2563), ทินกร บัวชู และทิพภากร บัวชู (2563) และรุ่งรัตน์ พลชัย (2563)

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	Sieber, and Kagner (2013)	Sheninger, (2014)	ธีระ รุญเจริญ (2557)	วิโรจน์ สารรัตนะ (2557)	ต้องลักษณะ บุญธรรม (2559)	สุกัญญา แซ่มะขอย(2560)	ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ (2560)	จิรพล สังข์โพธิ์ (2560)	ชิวิน อ่อนละออ (2563)	ทินกร บัวชู และทิพภากร บัวชู(2563)	รุ่งรัตน์ พลชัย (2563)	ความถี่
18. วางแผนในการเปลี่ยนแปลง											✓	1
19. การส่งเสริมและสนับสนุนในองค์กร											✓	1

จากการสังเคราะห์งานวิจัยข้างต้นพบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล ของผู้บริหารนั้นมีประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาอยู่หลายประเด็นด้วยกัน เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเลือกคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา ยุคดิจิทัลที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป ดังนั้น ตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา และนำมากำหนดคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล ให้มีความเหมาะสมตามหัวข้อที่ผู้วิจัยสนใจศึกษารวมทั้งสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และมีงานวิจัยสนับสนุนได้ออกประกอบจำนวนทั้งสิ้น 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) ได้แก่ Sieber and Kagner (2013), Sheninger, (2014), ธีระ รุญเจริญ (2557), ต้องลักษณะ บุญธรรม (2559), ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ (2560), จิรพล สังข์โพธิ์ (2560), ชิวิน อ่อนละออ (2563) และทินกร บัวชู และทิพภากร บัวชู (2563)

Sieber and Kagner (2013, Online) ได้กล่าวว่า ส่งเสริมสภาพแวดล้อมแบบรวมพลัง (promote collaborative environments) ไม่ปล่อยให้หน่วยงานเทคโนโลยีสารสนเทศแยกออกโดดเดี่ยวหรือปล่อยให้เป็นไปอย่างไม่มีจุดหมาย ดิจิทัลจะต้องแทรกซึมอยู่ในทุกส่วนขององค์กร และมีผลกระทบต่อทุกห่วงโซ่ของคุณค่า เทคโนโลยีมีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ขององค์กรขณะเดียวกันเทคโนโลยีสารสนเทศก็ช่วยส่งเสริมพลังให้ผู้บริหาร ครู อาจารย์ บริหารงานเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาด้วย ส่งเสริมการนำเครื่องมือดิจิทัล มาใช้เสริมเข้ากับเครือข่ายของสถานศึกษา และการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เครือข่ายมัลติมีเดีย (multi-media) อย่างกว้างขวาง เพื่อส่งวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมการทำงานแบบรวมพลังด้วยความเป็นทีม

Sheninger (2014) ได้กล่าวว่า การสื่อสาร (communication) การดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านทางช่องทางในการสื่อสาร ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (social media) ต่าง ๆ มีความหลากหลายที่ไม่มีค่าใช้จ่าย และเป็นช่องทางสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเช่น เว็บไซต์ (website) เฟซบุ๊ก (facebook) ไลน์ (line) ทวิตเตอร์ (twitter) เป็นต้น

ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ (2560) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลต้องเข้าใจคุณลักษณะของ “Digital Worker” เชื้อมั่นในทักษะการใช้ เทคโนโลยี (Digital Native) ที่คนเหล่านี้มีและเปิดโอกาสให้สามารถแสดงความคิด มีอิสระในการตัดสินใจ สร้างผลงานเต็มที่ ขับเคลื่อนองค์การให้เติบโตอย่างรวดเร็ว ผู้นำต้องผสมผสานปัจจัย “3C” เข้าด้วยกันคือ Climateสภาพแวดล้อมการทำงาน Culture วัฒนธรรมองค์กร และ Creativity ความคิดสร้างสรรค์เอื้อต่อการทำงาน เป็นทีม รวมทั้งสร้างวัฒนธรรมการยอมรับความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

จิรพล สังโพธิ์ (2560) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของผู้บริหารที่ แสดงออกถึงการดำเนินงานในสถานศึกษา สามารถสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ปรับตัวพัฒนาตนเองและสร้างนวัตกรรม ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว คือ กำหนดนโยบายดิจิทัลร่วมกัน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน และการใช้สื่อดิจิทัลสร้างสรรค์และมีจรรยาบรรณ

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกัน เพราะเทคโนโลยีได้แทรกซึมอยู่ทุกส่วนของทุก ๆ องค์กร และสามารถสร้างความกระทบต่อทุกส่วนได้ เทคโนโลยียังมีผลต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา ให้ผู้บริหาร บุคลากร ครูบริหารและปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อีกด้วย สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศปรับตัวพัฒนาตนเอง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่าง ทั้งการจัดหาทรัพยากร การเข้าถึงความรู้ การรับรู้ปัญหา การรับความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ และภาวะผู้นำ โดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ และการพัฒนาความรู้ของผู้บริหารเพื่อความเป็นมืออาชีพ และสามารถยอมรับว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งในการปฏิบัติงาน และการใช้สื่อดิจิทัลสร้างสรรค์และมีจรรยาบรรณ ผู้นำในยุคดิจิทัลต้องมีความเข้าใจ เชื้อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี ที่ให้สามารถแสดงความคิด มีอิสระในการตัดสินใจ ส่งเสริมการสร้างผลงานอย่างเต็มที่ และสามารถนำพาองค์การให้เติบโตอย่างรวดเร็ว ผู้บริหาร ที่สามารถสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้

ในการปฏิบัติงานจะเป็นการกระตุ้น ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัวพัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรมเพื่อการศึกษา

2. ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล

ได้แก่ Sieber and Kagner (2013), Sheninger, (2014), ต้องลักษณะ บุญธรรม (2559), สุกัญญา แซ่มซ้อย (2560), ชีวิน อ่อนละออง (2563) และทินกร บัวชู และทิพภากร บัวชู (2563)

Gardner (2006) ได้กล่าวว่า ความเชี่ยวชาญ (disciplined mind) ความเชี่ยวชาญในการคิดเกี่ยวกับวิทยาการสาขาใดสาขาหนึ่งเป็นอย่างน้อย ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการรู้คิดที่แยกออกไปตามลักษณะเฉพาะของ สาขาวิชา หรือตามภาระหน้าที่ของอาชีพหนึ่ง ๆ ที่มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการพัฒนาทักษะและความเข้าใจ มีวินัยในตนเองอย่างสูง หากปราศจากความเชี่ยวชาญ ในทางใดทางหนึ่งแล้ว ก็เสมือนว่าถูกกำหนดให้อยู่ในการควบคุมของคนอื่น

Sieber and Kagner (2013, Online) ได้กล่าวว่า พัฒนาความคล่องทางดิจิทัล (become digitally fluent) ยอมรับว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งสำคัญต่อการเข้าสู่โลกดิจิทัล ตระหนักถึงความจำเป็นของความคล่องตัวทางดิจิทัล และการบูรณาการความคิดเชิงดิจิทัล เข้าสู่การบริหารจัดการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษาประจำวัน

Sheninger (2014) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ (professional growth or development) ด้วยการเรียนรู้สื่อสังคมออนไลน์ (social media) สำหรับนักบริหาร การศึกษาสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เอง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดหาทรัพยากร การเข้าถึงความรู้ การรับความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ และภาวะผู้นำโดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาความรู้ของผู้บริหารมืออาชีพ

สรุปได้ว่า การพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล คือ ความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีและดิจิทัล และการพัฒนาความเป็นมืออาชีพด้วยวิธีการเรียนรู้สื่อสังคมออนไลน์ สำหรับนักบริหารการศึกษาสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เอง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่าง ทั้งการจัดหาทรัพยากร การเข้าถึงความรู้ การรับรู้ปัญหา การรับความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ และภาวะผู้นำโดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ และการพัฒนาความรู้ของผู้บริหาร เพื่อความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัลและสามารถยอมรับว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งสำคัญโลกดิจิทัลนั้นเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยต้องคำนึงและตระหนักถึงความจำเป็นของความคล่องตัว

ทางดิจิทัล และปรับนำเอาความคิดเชิงดิจิทัลเข้าสู่การบริหารจัดการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษา

3. ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ ได้แก่ Sheninger, (2014), ต้องลักษณะบุญธรรม (2559), สุกัญญา แซ่มซ้อย (2560), จีรพล สังข์โพธิ์ (2560), ชีวิน อ่อนละออ (2563) และทินกร บัวชู และทิพภากร บัวชู (2563)

Sheninger (2014) ได้กล่าวว่า การปรับวิสัยทัศน์เกี่ยวกับพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อม (Re-envisioning learning spaces and environments) เมื่อนักบริหารการศึกษาเข้าใจบทบาทหลักการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาแล้วการเริ่มด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนขั้นตอนต่อไปคือ การปรับสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและมีความสอดคล้องกับโลกแห่งความจริง โดยนักบริหารการศึกษาจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ สุชาติ บางวิเศษ และศักดิ์ดินาภรณ์ นันท์ (2560) ในบทความวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ผู้บริหารฐานะเป็นผู้นำองค์กรจะต้องมีภาวะผู้นำในการกำหนดแผนกลยุทธ์ ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กรและปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ห้องสมุดอัตโนมัติ ห้องเรียนอัจฉริยะ สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

อิสกรร แสนปัญญา (2561) กล่าวว่า ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันการเปลี่ยนแปลง เพราะผู้นำจึงเหมือนหลักชัยในการดำเนินงานผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย มีความกล้าหาญทั้งทางกาย และทางใจ คือ อำนวยการที่บุคคลสามารถควบคุมตนเองได้ทั้งที่อยู่ในอันตราย สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วถูกต้อง และสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ด้วยลักษณะอันสงบและมั่นคง มีความเด็ดขาดเป็นความสามารถในการตกลงใจอย่างทันท่วงที มีความริเริ่มสร้างสรรค์ คือพิจารณาดูว่าอะไรควรกระทำ และจะเริ่มต้นปฏิบัติอย่างไร แม้ว่าจะยังไม่ได้รับคำสั่งก็ตาม มีดุลยพินิจ คือการเปรียบเทียบเท็จจริงและหนทางแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้ได้อย่างมีเหตุผล เพื่อประกอบการตกลงใจอันถูกต้อง มีความยุติธรรม คือ คุณลักษณะความไม่ลำเอียงหรือมือคด และมีความมั่นคงในการบังคับบัญชาเกี่ยวกับการให้รางวัลและการลงโทษและความปรารถนาความสำเร็จ ความสามารถและทักษะในการติดต่อสื่อสารที่จะเป็นตัวแทนของโรงเรียนในโอกาสต่าง ๆ ผู้บริหารจะต้องกระตุ้นแรงจูงใจภายในความปรารถนา ที่จะให้ประสบความสำเร็จเป็นการตอบสนองความต้องการระดับสูงของมนุษย์ทุกคน

สรุปได้ว่า การสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำทางวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน เพราะการที่ผู้นำมีวิสัยทัศน์ที่กว้าง มีความกล้าหาญทั้งทางกาย และทางใจ จะสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง มีความเด็ดขาดอย่างทันท่วงที มีความริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะเริ่มต้น มีกลยุทธ์พิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้ได้อย่างมีเหตุผลมีความเป็นไปได้ นักบริหารการศึกษาต้องเข้าใจหลักการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษา แล้วถึงจะเป็นการนำไปสู่การเริ่มด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปลงระยะยาวต่อไป นั่นก็คือ การปรับสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็น และสามารถปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้มีความสอดคล้องกับโลกความเป็นจริง โดยนักบริหารการศึกษาจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับยุคดิจิทัล

4. ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ ได้แก่ Sieber and Kagner (2013), ชีระ รุญเจริญ (2557), วิโรจน์ สารรัตน์ (2557), จิรพล สังข์โพธิ์ (2560) และชิวิน ออนละออบ (2563)

Sieber and Kagner (2013, Online) ได้กล่าวว่า พัฒนาความสามารถใหม่ ๆ (develop new capabilities) กระตุ้นให้นักบริหาร ครู อาจารย์ ได้พัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัล เพราะยิ่งนักบริหาร ครู อาจารย์มีความสามารถทางดิจิทัลก็จะยิ่งเพิ่มพูนศักยภาพในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้มีคุณค่ากับสถานศึกษาได้

ชีระ รุญเจริญ (2559) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาไทย สิ่งสำคัญประการหนึ่ง คือ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่นักบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลจะต้องสร้างสังคมแห่งปัญญา (wisdom-based society) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจาก ICT เป็นปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้ และนำมาใช้อย่างบูรณาการอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละวัย

วิโรจน์ สารรัตน์ (2557) ได้ให้ทัศนะถึง ลักษณะส่วนบุคคล (individual attributes) สำหรับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของนักบริหารการศึกษา ต้องมีคุณลักษณะที่ประกอบด้วย 1) ความยืดหยุ่น (flexible) 2) ความสามารถปรับตัว (adaptable) 3) ความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา (intellectual curiosity) และ 4) ความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่ (hunger for new knowledge) โดยต้องเข้าใจว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลไม่ใช่สิ่งที่คงที่ (Static) แต่เป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพราะมีการเกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ตลอดเวลาทำให้ต้องการทัศนคติ ทักษะ และความรู้ใหม่อยู่ตลอดเวลาเช่นกัน

ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ (2560) ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลต้องผลักดันให้หน่วยงานคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง หากไม่มี S-Curve ใหม่ หรือมี “ซ้ำเกินไป” การเติบโตขององค์กรจะหยุดนิ่ง และตกลงอย่างรวดเร็ว เพราะการเปลี่ยนแปลงในยุค ดิจิทัลจะอยู่ได้ยาวภาวะผู้นำจะ “ชนะครั้งเดียว” ไม่พอสตีฟจอบส์ (Steven Jobs) เป็นตัวอย่าง ของภาวะผู้นำที่ผลักดันบริษัทแอปเปิลให้สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่สร้างประสบการณ์ ให้ผู้ใช้งานที่แตกต่าง กว่าเดิมออกสู่ตลาดทุกปี

จิรพล สังข์โพธิ์ (2560) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึง ความสามารถในการค้นหา การประเมิน การใช้ การแบ่งปัน และสร้างสรรค์สารสนเทศโดยใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล สร้างนวัตกรรม และสร้าง บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวชี้วัด 5 ตัว คือ การออกแบบ การจัดการเรียนรู้ ดิจิทัล การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ดิจิทัล การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การแบ่งปันข้อมูลผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

สรุปได้ว่า ความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา ความสามารถใหม่ ๆ คือ ผู้บริหารที่แสดงออกถึงความ ความยืดหยุ่น ความสามารถปรับตัว ความฝึกฝน ใฝ่เรียนรู้ ความอยากเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ หิวกระหายต่อความรู้ใหม่ โดยใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ การใช้สื่อออนไลน์ ด้วยความเต็มใจเพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ตลอดเวลา ภาวะผู้นำยุค ดิจิทัลต้องไม่หยุดนิ่ง ต้องปรับตัวตลอดเวลา เพราะมีการเกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา ทำให้ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ และความรู้ ใหม่ ที่มีความพร้อมพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา โดยใช้สื่อออนไลน์มีแค่มีเดีย ทำการสำรวจ เพื่อเข้าใจบริบทสังคมโดยทั่วไปอันเป็นความจริงที่เกิดขึ้น เพื่อรักษามาตรฐานการศึกษาในยุค ดิจิทัล สร้างสภาพแวดล้อมสังคมแห่งปัญญาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาโรงเรียนในยุคดิจิทัล ผลักดัน ให้หน่วยงานคิดค้น พัฒนาความสามารถในการสร้างนวัตกรรมการบริหารและการจัดเรียน การสอนในยุคดิจิทัลใหม่ ๆ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ทักษะอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ ได้แก่ Sieber and Kagner (2013), วิโรจน์ สารรัตน์ (2557), ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ (2560), จิรพล สังข์โพธิ์ (2560) และชิวิน อ่อนละออง (2563)

Sieber and Kagner (2013, Online) ได้กล่าวว่า เต็มใจทดลอง (willingness to experiment) ใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ การใช้สื่อออนไลน์มีแค่มีเดีย (multi-media) เช่นทวีตเตอร์เพื่อรับรู้

อารมณ์สาธารณะ เพื่อรักษามาตรฐานลูกค้า และเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า ซึ่งต้องอาศัยความคล่องแคล่วกระบวนการที่รวดเร็ว และความเต็มใจที่จะทำการทดลองสิ่งใหม่

วีโรจน์ สารรัตน์ (2557) ได้ให้ทัศนะถึง ลักษณะส่วนบุคคล (individual attributes) สำหรับภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ของนักบริหารการศึกษา ต้องมีคุณลักษณะที่ประกอบด้วย 1) ความยืดหยุ่น (flexible) 2) ความสามารถปรับตัว (adaptable) 3) ความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา (intellectual curiosity) และ 4) ความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่ (hunger for new knowledge) โดยต้องเข้าใจว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลไม่ใช่สิ่งที่คงที่ (Static) แต่เป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพราะมีการเกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ตลอดเวลาทำให้ต้องการทัศนคติ ทักษะ และความรู้ใหม่อยู่ตลอดเวลาเช่นกัน

ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ (2560) การทำธุรกิจในยุคดิจิทัลต้องเผชิญกับแรงกดดันจากเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และทำลายกิจการในองค์กรที่ปรับตัวไม่ทัน จนล่มสลาย (Disruptive Technology) ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลต้อง กล้าที่จะพัฒนานวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ มาแทนที่ กิจกรรมหรือบริการเดิม ๆ ที่เริ่มล้าสมัย

จิรพล สังโพธิ์ (2560) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการสร้างเครือข่าย โดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการสื่อสารกับนักเรียน ครูบุคลากร และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัด 3 ตัว คือ การสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล (Digital Communication) การประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อดิจิทัล (Public relations using digital media) และการสร้างเครือข่ายผ่านสื่อดิจิทัล (Creating a network through digital media)

สรุปได้ว่า ความเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ คือ การเข้าใจภาวะผู้นำยุคดิจิทัลไม่ใช่สิ่งคงที่ เป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีการเกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ต้องพัฒนาทักษะด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา เพื่อความรู้ใหม่อยู่ตลอดเวลา การใช้สื่อออนไลน์มีผลดีมีเดียอย่างคล่องแคล่วด้วยกระบวนการที่รวดเร็ว และความเต็มใจที่จะทดลอง คิดค้นนวัตกรรมหรือบริการที่เป็นสิ่งใหม่ ความเต็มใจที่จะนำพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้บริหารที่แสดงถึงการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการสร้างเครือข่าย โดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการสื่อสารกับนักเรียน ครูบุคลากร และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัด 3 ตัว คือ การสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล การประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อดิจิทัล และการสร้างเครือข่ายผ่านสื่อดิจิทัล ก่อให้เกิดการกระตุ้นให้นักบริหาร ครู อาจารย์ ได้พัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัล เป็นอีกหนึ่งทักษะที่สำคัญยิ่ง หากนักบริหาร ครู อาจารย์มีความสามารถทางดิจิทัลก็จะมี

เพิ่มพูนศักยภาพ ความสามารถในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้มีนวัตกรรมหรือการบริหารจัดการสิ่งใหม่ที่มีคุณค่า และประโยชน์แก่สถานศึกษาได้

นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมการกีฬา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงราย

นโยบายการจัดการศึกษาของนายกเทศมนตรี (นายวันชัย จงสุทธานามณี)

“การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมการกีฬา มุ่งพัฒนานครเชียงรายให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประชาชนในทุกช่วงวัยมีองค์ความรู้รอบด้าน โดยยึดหลักการ “การศึกษาพัฒนาคน คนพัฒนาเมือง เมืองพัฒนาคน” สนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย สร้างนวัตกรรมทางการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อพัฒนานักเรียนและเยาวชน ให้มีความรู้คู่คุณธรรม เป็นคนเก่งและคนดี ได้รับการพัฒนาด้านการเรียนรู้ และสมรรถนะความสามารถให้ทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อย่างเต็มศักยภาพในทุกด้าน ส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพด้านความสามารถพิเศษของเด็กและเยาวชน เพื่อต่อยอดสู่การเป็นอัจฉริยะภาพทั้งในด้านเทคโนโลยีและสุนทรีย์ภาพในด้านศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนที่เรียนดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษามากขึ้น เช่น การให้บริการหอพักนักเรียน การให้โควตาเข้าเรียนต่อในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย การให้ทุนการศึกษา เป็นต้น

นอกจากนี้ จะมุ่งเน้นและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) ให้แก่การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สอดคล้องกับที่องค์การยูเนสโก (UNESCO) แห่งสหประชาชาติ ประกาศให้นครเชียงรายเป็นภาคีเครือข่ายด้านเมืองแห่งการเรียนรู้แห่งแรกของประเทศไทย โดยจัดให้มีพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ Co-Working Space พร้อมจัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มาร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อยกระดับความสามารถในการเรียนรู้ เพิ่มทักษะชีวิต และสร้างรายได้ในอาชีพที่ตนชื่นชอบต่อไป รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี ให้มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจากผู้สูงอายุในชุมชนสู่เด็กและเยาวชน ให้ความร่วมมือกับคณะสงฆ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา คุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ในด้านการส่งเสริมการกีฬา กำหนดเป้าหมายในการขับเคลื่อนพื้นที่ชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงรายให้เป็น “เชียงรายเมืองกีฬา (Chiangrai Sport City)” โดยมุ่งสนับสนุน ส่งเสริม และเปิดโอกาสให้เด็ก เยาวชนและประชาชนที่มีความสามารถหรือสนใจในด้านการกีฬาได้รับ

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องศักยภาพสู่การเป็นนักกีฬาอาชีพ รวมถึงการจัดการแข่งขันกีฬาและกรีฑาทุกประเภทตลอดทั้งปี

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครเชียงราย

สำนักงานการศึกษาเป็นหน่วยงานในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ตั้งอยู่ที่อาคารพญามังราย ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยว การศึกษา และการกีฬา นครเชียงราย ตำบลริมกก อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษา การศึกษานอกระบบการศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น การจัดการศึกษาปฐมวัย อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา โดยมีงานธุรการ งานการศึกษาปฐมวัย งานขยายโอกาสทางการศึกษา งานฝึกและส่งเสริมอาชีพ งานห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และเครือข่ายทางการศึกษา งานกิจการศาสนา ส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม งานกีฬาและนันทนาการ งานกิจกรรมเด็กเยาวชนและการศึกษานอกโรงเรียน และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

วิสัยทัศน์ของสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครเชียงราย

สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครเชียงราย องค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่มุ่งจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ควบคู่กับการส่งเสริมความเป็นคนดี มีคุณธรรมให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชน อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่งเสริมการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬา ตลอดถึงการสืบสานประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ต้องลักษณะ บุญธรรม (2559) การเป็นผู้นำยุคเศรษฐกิจดิจิทัลกับการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่องค์กรทางการศึกษานั้น มีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันและจะเกิดขึ้นได้นั้น อยู่ที่ผู้นำองค์กรผู้นำจำเป็นจะต้องสั่งสมพัฒนาและแสวงหาให้ได้มาซึ่งคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะทางการบริหารที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการเป็นผู้นำยุคเศรษฐกิจดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพและกระทำการดังกล่าวอย่างเป็นพลวัต (Dynamic) ไม่สามารถหยุดนิ่งอยู่กับที่ได้ เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงทั้งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้น การเป็นผู้นำยุคเศรษฐกิจดิจิทัลจะต้องมีทักษะของการเป็นนวัตกรรม ได้แก่ การเชื่อมโยง (Associating) การตั้งคำถาม (Questioning) การสังเกต (Observing) การทดลอง (Experimenting) และเครือข่ายสัมพันธ์ (Networking) รวมถึงสมรรถนะตามมาตรฐานด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารประกอบด้วยภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล (Digital Age Learning Culture) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ (Excellence in Professional

Practice) การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ (Systematic Improvement) และการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (Digital Citizenship) ทั้งนี้ ผู้บริหารองค์กรควรมีความเป็นผู้นำยุคเศรษฐกิจดิจิทัลด้วยการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคเศรษฐกิจดิจิทัลบนพื้นฐานของหลักจริยธรรม และวัฒนธรรมที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนจะส่งผลให้องค์กรจะสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงหาหนทางที่องค์กรจะประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพไปสู่การพัฒนา

จักรี พันธุ์สมบัติ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า 1) ผลการศึกษาลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล มี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณธรรมตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก 2) การมีวิสัยทัศน์ 3) การคิดเชิงกลยุทธ์และการ บริหารเชิงรุก 4) สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร 5) การพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพ 6) การมีมนุษยสัมพันธ์ และการทำงานเป็นทีม 7) การเสริมพลังและสร้างแรงบันดาลใจ และ 8) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

พรชรรัตน์ พรหมินทร์ และปรีชา วิหคโต (2563) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดลพบุรี พบว่า 1) สภาพการณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือ มีหน้าที่งานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีขั้นตอนในการทำงาน 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1.1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 1.2) การคัดกรองนักเรียน 1.3) การส่งเสริมและพัฒนา 1.4) การป้องกัน 1.5) การช่วยเหลือ และ 1.6) การส่งต่อ และ 2) การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.17, S.D. = 0.70) แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 2.1) ด้านการออกแบบ 2.2) ด้านกระบวนการทำงานและ 2.3) ด้านผลลัพธ์หรือการรายงานผลการประเมินการ มีการประเมินรูปแบบครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ เรื่องเวลา เรื่องสถานที่ และด้านบุคคล ถือได้ว่าข้อมูลที่ได้มีความเหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สุภาวิช เขาวนเกษม (2562) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือด้านการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการเรียนรู้รู้งลงมา คือด้านการปรับวิสัยทัศน์เกี่ยวกับพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อม ด้านการสร้างโอกาสด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ด้านการสื่อสาร และด้านการสร้างภาพลักษณ์ 2) ประสิทธิภาพโรงเรียน องค์ประกอบ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ด้านการแข่งขัน ร่องลงมา คือ ด้านการสร้างสรรค์ ด้านการร่วมมือ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือ ด้าน การควบคุม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำที่ยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทิพวรรณ ล้วนปสิทธิ์สกุล (2562) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาของนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาของนโยบายไทยแลนด์4.0 ตามทัศนะความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญสังเคราะห์ได้ทั้งหมด 11 ประเด็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาของนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ประกอบด้วย 91 คุณลักษณะ ดังนี้ 1) คุณลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษา ด้านความเท่าเทียมและเสมอภาคของผู้เรียน จำนวน 8 คุณลักษณะ 2) คุณลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาด้านโอกาสในการเข้ารับการศึกษา จำนวน 8 คุณลักษณะ 3) คุณลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาด้านคุณภาพของระบบการศึกษา จำนวน 9 คุณลักษณะ 4) คุณลักษณะ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาด้านประสิทธิภาพ (efficiency) ของการบริหารจัดการ จำนวน 8 คุณลักษณะ 5) คุณลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาด้านการบริหารจัดการ (management) ที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 9 คุณลักษณะ 6) คุณลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาด้านการเรียนรู้ที่สร้างคุณลักษณะที่สอดคล้องกับ ไทยแลนด์4.0 จำนวน 8 คุณลักษณะ 7) คุณลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตและ ทักษะอาชีพ จำนวน 9 คุณลักษณะ 8) คุณลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาด้านสร้างองค์ความรู้และทักษะที่สำคัญจำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 จำนวน 8 คุณลักษณะ 9) คุณลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาด้านการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของครูจำนวน 8 คุณลักษณะ 10) คุณลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาด้านการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน จำนวน 8 คุณลักษณะ 11) คุณลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาด้านกฎหมายที่รองรับการจัดการศึกษาให้มีอิสระและความรับผิดชอบจำนวน 8 คุณลักษณะ

จุฑามาส จันทรมณี (2562) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาบุคลากรยุคดิจิทัล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาบุคลากรยุคดิจิทัล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร ในการพัฒนาบุคลากรยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามอายุพบว่า ในด้านบทบาทการพัฒนาครูด้านการใช้เครือข่ายการเรียนรู้ส่วนบุคคล และด้านบทบาทการพัฒนาครูด้านการใช้แหล่งเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชุตีรัตน์ กาญจนชนชัย (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า 1) ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 12 ตัวบ่งชี้ จำแนกตามมิติขององค์ประกอบในโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้คือ องค์ประกอบความร่วมมือ มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การแบ่งปันข้อมูล 2) ความรับผิดชอบ 3) การแก้ปัญหา องค์ประกอบความรู้ดิจิทัลมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) เข้าใจดิจิทัล 2) การใช้ดิจิทัล 3) การรู้สารสนเทศ องค์ประกอบวิสัยทัศน์ดิจิทัลมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 3) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ และองค์ประกอบการสื่อสาร มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทศนคติในการสื่อสาร 3) ชัดเจนในการสื่อสาร โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ที่ใช้ในการวิจัย 60 พฤติกรรมบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ย และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายที่เหมาะสมสำหรับการคัดสรรไว้ในโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 3.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับ/น้อยกว่า 20%

รุ่งรัตน์ พลชัย (2563) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำกับการบริหารในยุคดิจิทัล พบว่า 1) การกำหนดว่าสิ่งใดและที่ใดที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง 2) การวางแผนในการเปลี่ยนแปลง 3) การส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรในองค์กรโดยผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลง และรู้จักการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

หรือนวัตกรรมได้อย่างหลากหลาย เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้นำที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจะสามารถทำให้การดำเนินงานภายในองค์กรเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพิ่มขึ้นได้

มณีรัตน์ สุดเต (2563) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ด้านการวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการสำรวจและสอบถามความต้องการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนของครูซึ่งให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารสร้างระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้อง ทันสมัยและมีช่องทางเข้าถึงอย่างหลากหลาย ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีการทำ SWOT จากนั้นมา กำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ตามสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวย สนับสนุนเรื่องของเทคโนโลยี ด้านการนิเทศ ผู้บริหารควรมีการสังเกตการณ์สอนของครูในรูปแบบที่หลากหลาย มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับจุดเด่นของการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน

กรณัฐ์ ตาแปง (2563) ได้ศึกษา บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 พบว่า 1) ผลการศึกษายบทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการเป็น พลเมืองในยุคดิจิทัล รองลงมา คือ ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ด้านผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัลตามลำดับ

สุรรัตน์ รอดพัน (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการรู้ดิจิทัลด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการนิเทศและติดตามด้วยระบบดิจิทัล ตามลำดับ

2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ ในการทำงาน พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อนุพันธ์ คำหล้า (2564) ได้ศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอวารัง จังหวัดลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ลำปาง เขต 1 พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่ม 8 กลุ่มสาระเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอวารังจังหวัดลำปาง โดยภาพรวม มีคุณลักษณะอยู่ ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับต่อไปนี้ ด้านคุณลักษณะแห่งจิตจริยธรรม ด้านคุณลักษณะแห่งจิต จิตเคารพ ด้านคุณลักษณะแห่งจิตสังเคราะห์ ด้านคุณลักษณะแห่งจิตสร้างสรรค์ และด้าน คุณลักษณะแห่งจิตชำนาญการ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่ม 8 กลุ่มสาระ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอวารัง จังหวัดลำปาง จำแนก ตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความ คิดเห็นแตกต่างกัน 2 ด้าน และไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน ด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะแห่ง จิตสังเคราะห์ และด้านคุณลักษณะแห่งจิตสร้างสรรค์ มีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่ม 8 กลุ่มสาระ จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านคุณลักษณะแห่งจิตสังเคราะห์ ด้านคุณลักษณะแห่งจิตสร้างสรรค์ และ ด้านคุณลักษณะแห่งจิตจริยธรรม มีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ธนรัตน์ กุลศรี (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้บริหารต่อ การจัดการศึกษายุคดิจิทัล ของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมือง เชียงราย ผลการศึกษาพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารต่อการจัดการศึกษายุคดิจิทัล ของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

ด้วยเทคนิควิธีการที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยี ด้านการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี และ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยี 2) บทบาทของผู้บริหารต่อการจัดการศึกษายุคดิจิทัล ของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า มี 3 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยี ด้านการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี และด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาและบทบาทของผู้บริหารต่อการจัดการศึกษายุคดิจิทัล ของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ผลการศึกษาพบว่า มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา

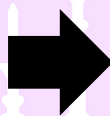
เอกรัตน์ เชื้อวงศ์ (2564) องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 มี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การเป็นพลเมืองดิจิทัล ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว คือ การรู้และใช้ดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล และจริยธรรมในการใช้ดิจิทัล 2)ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว คือ ความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การบริหารจัดการเทคโนโลยีและการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ดิจิทัล และ 3) วิสัยทัศน์ดิจิทัล ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว คือ การสร้างวิสัยทัศน์ที่มุ่งดิจิทัล การมีส่วนร่วมในการวางแผน และการสร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมการพัฒนาและสร้างนวัตกรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

1. วุฒิการศึกษา
 - 1.1 ปริญญาตรี
 - 1.2 สูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์การทำงาน
 - 2.1 ตั้งแต่ 1-5 ปี
 - 2.2 ตั้งแต่ 6-10 ปี
 - 2.3 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม

คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา
ของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัด
เทศบาลนครเชียงราย

1. ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native)
2. ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทาง ดิจิทัล
3. ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์
4. ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่ สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ
5. ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 418 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) มีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมทั้งสิ้น 201 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของประชากรในแต่ละโรงเรียน และทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

ตาราง 2 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด	57	27
โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว	55	26
โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล	36	17
โรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ	37	18

ตาราง 2 (ต่อ)

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า	67	32
โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย	84	41
โรงเรียนเทศบาล 7 พังหมื่น	50	24
โรงเรียนเทศบาล 8 บ้านใหม่	32	16
รวม	418	201

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถาม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิด Likert ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native)
2. ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล
3. ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์
4. ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ
5. ด้านเต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยทำการศึกษาและดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากบทความ ตำรา เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการสร้างและแก้ไขแบบสอบถามเพื่อนำมาพัฒนาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. กำหนดประเด็นที่ต้องการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดแล้วนำเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม
5. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำเครื่องมือวัดที่ตรวจแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุณกอง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการศึกษ มหาวิทยาลัยพะเยา

5.2 ดร.นรินทร์ นนทมาลย์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษ มหาวิทยาลัยพะเยา

5.3 ดร.พ่องพรรณ ปินตาแสน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 7 ฝั่งหมิ่น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

6. นำผลการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Congruence: IOC) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตร วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับความต้องการโดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

R แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยผู้เชี่ยวชาญลงความคิดเห็นและให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามถูกต้อง สอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถาม ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

แล้วเลือกดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหา รวมถึงการใช้ภาษา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องหรือไม่

7. ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามตามข้อแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ

8. นำเครื่องมือวัดที่ได้ทำการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากโรงเรียนเทศบาล 2 (แม่ตำตรุนเวทย์) สังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

ซึ่งจากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์การหาความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสืออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาเขตเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำนวน 8 โรงเรียนเพื่อตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 201 ชุด และกำหนดขอรับคืนภายใน 30 วัน
4. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย และผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามด้วยตนเองในแต่ละโรงเรียน
5. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการเก็บข้อมูลไว้ตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติด้วยการแจกแจงความถี่ แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ วิเคราะห์ผลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการประเมินค่า (Rating Scale)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ใช้การเปรียบเทียบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Sheffe's method) (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2553)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้แก่ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Checklist) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อใช้การวิเคราะห์คำนวณ ค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ และด้านเต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิด Likert การวิเคราะห์คำนวณโดยค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย โดยกำหนดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิด Likert (1967) ค่าคะแนนและแปลความหมาย ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา ยุคดิจิทัลมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา ยุคดิจิทัลมาก

3 คะแนน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา ยุคดิจิทัลปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา ยุคดิจิทัลน้อย

1 คะแนน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา ยุคดิจิทัลน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

การเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ใช้การเปรียบเทียบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Sheffe's method) (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2553)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้หาค่าของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ประกอบด้วย

1.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามแต่ละข้อโดยใช้สูตร IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

R แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทรอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[\frac{1 - \sum S_i^2}{S_T^2} \right]$$

α คือค่าสัมประสิทธิ์ของเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

S_i คือ ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

k คือ จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_T คือ ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามคือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่หรือจำนวนข้อมูลที่ต้องการหาร้อยละ

n แทน จำนวนของมูลทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ประกอบด้วย

3.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ร้อยละ

$\sum X$ แทน ความถี่หรือจำนวนข้อมูลที่ต้องการหาร้อยละ

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Devicton) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละคน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มเป้าหมาย

3.3 การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สูตร t-test (Independent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$T = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความ
มีนัยสำคัญ

D แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

3.4 วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบของคประกอบเดียว (One-Way Analysis of
Variance) หากพบว่ามีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้สูตร (บุญชม
ศรีสะอาด, 2545)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าแจกแจงของ F (f -distribution)

MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean Square between group)

MS_W แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean Square with in group)

3.5 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ (Scheffe's method)
(ธีระ รุญเจริญ, 2559)

$$s = \sqrt{(K - 1)F_{(a; df_r, df_2)}} \sqrt{MS_E \left[\sum_{j=1}^k \frac{(c_j)^2}{n_j} \right]}$$

เมื่อ s แทน ค่าวิกฤตของ Scheffe

K แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบกัน

$a; df_r, df_2$) แทน เปิดค่า F ในตารางแจกแจงค่า F ที่ a มีค่า 0.05
และ 0.01 และ df_r คือ ค่า df_g ถ้าเป็นการวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว
ในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน ส่วน df_2 คือ ค่า df_w หรือค่า df_E ค่าใดค่าหนึ่ง

MS_E แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของตารางความแปรปรวน

C_j แทน ค่าสัมประสิทธิ์ Contrast ซึ่งจะมีค่าเป็น 1, -1, 1, -1, ...

n_j แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหาร
ยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น
2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหาร
ยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ชาย	132	65.2
2. หญิง	69	34.8
รวม	201	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็น
เพศชาย จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 65.2 และเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. น้อยกว่า 30 ปี	40	19.9
2. 30-39 ปี	59	29.4
3. 40-49 ปี	72	35.8
4. 50 ปีขึ้นไป	30	14.9
รวม	201	100.00

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9 อายุอยู่ระหว่าง 30–39 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 อายุ 40–59 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 และอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ปริญญาตรี	120	59.7
2. สูงกว่าปริญญาตรี	81	40.3
รวม	201	100.00

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. 1–5 ปี	50	24.9
2. 6–10 ปี	42	20.9
3. มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	109	54.2
รวม	201	100.00

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงาน 1–5 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 มีประสบการณ์การทำงาน 6–10 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 และมีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา
ของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ภาพรวมแต่ละ
ด้าน

ข้อที่	ด้าน	n = 201		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นใน ทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native)	4.30	0.57	มาก
2	ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพ ทางดิจิทัล	4.22	0.64	มาก
3	ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์	4.33	0.62	มาก
4	ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญา พัฒนา	4.34	0.59	มาก
5	ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ	4.36	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย		4.31	0.60	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) โดยมีค่าเฉลี่ยรายด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมา คือ ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมา คือ ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา คือ ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) ($\bar{X} = 4.30$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา
ของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ราชดำเนิน
ส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะ
การใช้เทคโนโลยี (Digital Native)

ข้อที่	รายการด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นใน ทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native)	n = 201		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกัน โดยให้เทคโนโลยีได้แทรกซึมอยู่ทุกส่วนของทุก ๆ องค์การ	4.42	0.67	มาก
2	ผู้บริหารสามารถบริหารและปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยใช้เทคโนโลยีซึ่งมีผลต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา	4.30	0.68	มาก
3	ผู้บริหารในยุคดิจิทัลมีความเข้าใจ เชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี ที่สามารถแสดงความคิดเห็นอิสระในการตัดสินใจ	4.23	0.72	มาก
4	ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างผลงานของบุคลากรในองค์กร อย่างเต็มที่	4.39	0.74	มาก
5	ผู้บริหารสามารถนำพากรณีให้เติบโตเรื่องการใช้เทคโนโลยี อย่างรวดเร็ว	4.29	0.74	มาก
6	ผู้บริหารสามารถสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ในการปฏิบัติงาน เป็นการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัวพัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรมเพื่อการศึกษา	4.34	0.71	มาก
7	ผู้บริหารมีการจัดหาและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง	4.35	0.66	มาก
8	ผู้บริหารส่งเสริมความมีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในสถานศึกษา	4.37	0.65	มาก
9	ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น และชุมชนเพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้	4.23	0.71	มาก
10	ผู้บริหารมีการจัดทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการ ในการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนทุกคนในสถานศึกษา	4.24	0.67	มาก
11	ผู้บริหารมีการตรวจสอบนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้ยุคดิจิทัล	4.23	0.76	มาก
12	ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมความคิด สร้างสรรค์และดิจิทัลเพื่อความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน อย่างมืออาชีพ	4.30	0.77	มาก
รวมเฉลี่ย		4.31	0.57	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะ
ผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ราชดำเนิน

ส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) โดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้ ระดับสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกันโดยให้เทคโนโลยีได้แทรกซึมอยู่ทุกส่วนของทุก ๆ องค์การ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างผลงานของบุคลากรในองค์กรอย่างเต็มที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารในยุคดิจิทัลมีความเข้าใจ เชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยีที่สามารถแสดงความคิดเห็นอิสระในการตัดสินใจ ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและชุมชนเพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ ผู้บริหารมีการตรวจสอบนวัตกรรม การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้ยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$)

**ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของ
ผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รายงานพัฒนา
ความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล**

ข้อที่	รายงานพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล	n = 201		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีและดิจิทัล	4.05	0.85	มาก
2	ผู้บริหารพัฒนาความเป็นมืออาชีพ ด้วยวิธีการเรียนรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีผ่านสื่อสังคมออนไลน์	4.18	0.78	มาก
3	ผู้บริหารสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เอง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยการให้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้	4.18	0.73	มาก
4	ผู้บริหารพัฒนาความรู้เรื่องเทคโนโลยีของตนเอง เพื่อความมีอาชีพ	4.20	0.80	มาก
5	ผู้บริหารยอมรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ว่าโลกดิจิทัลเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา	4.28	0.76	มาก
6	ผู้บริหารคำนึงและตระหนักถึงความจำเป็นความคล่องตัวทางดิจิทัล	4.32	0.74	มาก
7	ผู้บริหารปรับนำเอาความคิดเชิงดิจิทัลเข้าสู่การบริหารจัดการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษา	4.30	0.72	มาก
8	ผู้บริหารมีการจัดประชุมปรึกษาหารือเพื่อปรับโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับภารกิจที่ต้องปฏิบัติ และเน้นการกระจายอำนาจ	4.26	0.73	มาก
9	ผู้บริหารมีการมอบหมายงาน และให้อิสระในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาในการทำงานของครู	4.18	0.83	มาก
10	ผู้บริหารมีการจัดสรรเวลา ทรัพยากรและการเข้าถึงการพัฒนาความเป็นมืออาชีพอย่างต่อเนื่องในการผสมผสานทางเทคโนโลยี	4.21	0.75	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	รายด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล	n = 201		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
11	ผู้บริหารส่งเสริมและการสร้างรูปแบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจนเกิดความร่วมมือในยุคดิจิทัล	4.25	0.76	มาก
12	ผู้บริหารให้ความสนใจในการวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรูของผู้เรียนในสถานศึกษา	4.25	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย		4.22	0.65	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รายด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัลรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) โดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้ ระดับสูงสุด ผู้บริหารคำนึงและตระหนักถึงความจำเป็นของความคล่องตัวทางดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ระดับรองลงมา คือ ผู้บริหารปรับนำเอาความคิดเชิงดิจิทัลเข้าสู่การบริหารจัดการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีและดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รายด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์

ข้อที่	รายด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์	n = 201		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน	4.35	0.77	มาก
2	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่กว้าง มีความกล้าหาญทั้งทางกาย และทางใจ	4.32	0.81	มาก
3	ผู้บริหาร สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา โดยการสร้างแรงบันดาลใจและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.34	0.71	มาก
4	ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็น และมีความสอดคล้องกับโลกความเป็นจริง โดยกำหนดวิสัยทัศน์แผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.36	0.70	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	รายด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์	n = 201		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
5	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีและการสนับสนุนนโยบายการระดมทุนเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีและการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.38	0.67	มาก
6	ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วถูกต้อง มีความเด็ดขาดอย่างทันที่	4.23	0.81	มาก
7	ผู้บริหารต้องมีความริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะเริ่มต้น มีดุลยพินิจหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้	4.30	0.74	มาก
8	ผู้บริหารเข้าใจหลักการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาแล้วถึงจะเป็นการนำไปสู่การเริ่มด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปลงระยะยาวต่อไปผู้บริหาร	4.31	0.75	มาก
9	ผู้บริหารมีการสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของผู้นำทางการศึกษา	4.39	0.70	มาก
10	ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจและนำการพัฒนาการประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเป็นเลิศและการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา	4.35	0.75	มาก
รวมเฉลี่ย		4.33	0.62	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รายด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) โดยเรียงลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้ ระดับสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของผู้นำทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ระดับรองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีและการสนับสนุนนโยบายการระดมทุนเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีและการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วถูกต้อง มีความเด็ดขาดอย่างทันที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านมีความท้าทายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ

ข้อที่	ด้านมีความท้าทายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ	n = 201		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารแสดงออกถึงความยืดหยุ่น ความสามารถปรับตัว ความพึงพอใจใฝ่เรียนรู้ ความอยากเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลต้องไม่หยุดนิ่ง	4.29	0.75	มาก
2	ผู้บริหารสามารถปรับตัวได้ตลอดเวลา เพราะมีการเกิดขึ้นใหม่ ของนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา	4.34	0.73	มาก
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา	4.32	0.71	มาก
4	ผู้บริหารใช้สื่อออนไลน์มีลิตมีเดียบน platform ทำการสำรวจ เพื่อเข้าใจบริบทสังคมโดยทั่วไปอันเป็นความจริงที่เกิดขึ้น	4.24	0.79	มาก
5	ผู้บริหารเปลี่ยนแปลงการนำระบบมาใช้เพื่อบรรลุผลสำเร็จสูงสุดของเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่า	4.31	0.72	มาก
6	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการความรู้ที่หลากหลายโดยเผยแพร่ผลงานนวัตกรรมสร้างชิ้นสู่เครือข่ายสังคมการเรียนรู้	4.29	0.75	มาก
7	ผู้บริหารส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้นวัตกรรมในการเข้าถึงองค์ความรู้ที่เหมาะสม	4.45	0.68	มาก
8	ผู้บริหารสามารถสร้างครุต้นแบบให้เป็นแบบอย่างให้ครูท่านอื่นปฏิบัติตามเช่น ด้านการสอน ด้านจริยธรรม	4.43	0.68	มาก
9	ผู้บริหารส่งเสริมการทำงานเป็นทีมที่ช่วยพัฒนาการสร้างนวัตกรรม	4.38	0.69	มาก
10	ผู้บริหารใช้ความสามารถที่หลากหลายของครูประกอบเป็นทีมงาน เพื่อปฏิบัติการกิจโดยไม่ยึดตามสายงานเพียงอย่างเดียว ครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.27	0.72	มาก
11	เพื่อการศึกษาตามความต้องการและความถนัดของแต่ละบุคคล ผู้บริหารมีการให้ความสนใจแนวโน้มที่มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีและการประเมินผลที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ	4.31	0.69	มาก
12	ในสถานศึกษา	4.40	0.66	มาก
รวมเฉลี่ย		4.34	0.59	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านมีความ

หิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา ความสามารถใหม่ ๆ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) โดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้ ระดับสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้นวัตกรรมในการเข้าถึงองค์ความรู้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) ระดับรองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสามารถสร้างครุต้นแบบให้เป็นแบบอย่างให้ครูท่านอื่นปฏิบัติตามเช่น ด้านการสอน ด้านจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารใช้สื่อออนไลน์มีเดียบน platform ทำการสำรวจเพื่อเข้าใจบริบทสังคมโดยทั่วไป อันเป็นความจริงที่เกิดขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย
รายด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ

ข้อที่	รายด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ	n = 201		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารมีพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้บริหารที่แสดงถึงการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์	4.36	0.71	มาก
2	ผู้บริหารสร้างเครือข่าย โดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการสื่อสาร กับนักเรียน ครูบุคลากร และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.31	0.73	มาก
3	ผู้บริหารมีการสื่อสารกับบุคคลภายในและภายนอกโรงเรียน ผ่านสื่อดิจิทัล	4.36	0.68	มาก
4	ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อดิจิทัล	4.32	0.72	มาก
5	ผู้บริหารการสร้างเครือข่ายผ่านสื่อดิจิทัล	4.33	0.71	มาก
6	ผู้บริหารพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ ก่อให้เกิดการกระตุ้นให้ นักบริหาร ครู อาจารย์ ได้พัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัล เป็นอีกหนึ่งทักษะ ที่สำคัญยิ่ง	4.32	0.71	มาก
7	ผู้บริหารมีความสามารถทางดิจิทัล สามารถเพิ่มพูนศักยภาพความสามารถ ในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้มีคุณค่า และประโยชน์แก่สถานศึกษาได้	4.32	0.71	มาก
8	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีการสอนงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนวัตกรรมที่พัฒนาร่วมกัน	4.43	0.70	มาก
9	ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่ใช้ ในยุคดิจิทัล	4.38	0.72	มาก
10	ผู้บริหารมีการกระตุ้นการอบรมและสนับสนุนให้บุคลากร ในสถานศึกษามีการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยี	4.47	0.66	มาก
11	ผู้บริหารสร้างสนับสนุนบริการเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย ง่ายต่อการใช้งาน	4.35	0.98	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ	n = 201		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
12	ผู้บริหารจัดกิจกรรมพัฒนานวัตกรรมให้ครูได้มีสัมพันธภาพร่วมกัน ผู้บริหารส่งเสริมทักษะในการทำงานเป็นทีมโดยให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างครู	4.38	0.69	มาก
13	กับนวัตกรรมที่พัฒนาร่วมกัน	4.46	0.65	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รายด้านเต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) โดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้ ระดับสูงสุด ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษามีการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$) ระดับรองลงมาได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมทักษะในการทำงานเป็นทีมโดยให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างครูกับนวัตกรรมที่พัฒนาร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) ระดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสร้างเครือข่ายโดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการสื่อสารกับนักเรียน ครูบุคลากรและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ จำแนกตามวุฒิ การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาล นครเชียงใหม่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t-test	P-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native)	4.31	0.59	4.31	0.56	.042	.967
2. ด้านพัฒนาบุคคลองตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพ ทางดิจิทัล	4.24	0.63	4.20	0.67	.48	.630
3. ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิธีทัศน์	4.33	0.61	4.33	0.64	.02	.982
4. ด้านมีความท้าทายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ	4.36	0.59	4.31	0.61	.67	.538
5. ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญาและคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ	4.38	0.57	4.36	0.60	.25	.801
โดยรวม						
	4.32	0.60	4.30	0.62	.29	.783

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้าน ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา และด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล	1-5 ปี		6-10 ปี		มากกว่า 10 ปีขึ้นไป		F	P-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native)	4.20	0.71	4.21	0.54	4.40	0.51	2.584	.078
2. ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางการศึกษา	4.11	0.81	4.14	0.70	4.43	0.53	2.081	.128
3. ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนนิสัยทัศน์	4.16	0.80	4.43	0.64	4.41	0.50	3.067	.049*
4. ด้านมีความிறกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ	4.23	0.73	4.30	0.64	4.40	0.50	1.518	.222
5. ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ	4.26	0.70	4.31	0.69	4.44	0.47	1.769	.17
โดยรวม								
	4.19	0.75	4.28	0.64	4.42	0.50	2.203	.130

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) ด้านพัฒนาความ คล่องตัว ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้าง สังคมแห่งปัญญาพัฒนา และด้านเต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติแต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน 1 ด้าน และไม่แตกต่างกัน 4 ด้าน ด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ มีความ คิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย รายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Sheffe's method) ดังปรากฏในตาราง 15

ตาราง 15 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามตามประสบการณ์การทำงานด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์

ประสบการณ์การทำงาน	ตั้งแต่ 1-5 ปี	ตั้งแต่ 6-10 ปี	10 ปีขึ้นไป
ตั้งแต่ 1-5 ปี		.436	.049*
ตั้งแต่ 6-10 ปี	.436		.730
10 ปีขึ้นไป	.049*	.703	

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 1-5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ และแตกต่างกับ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย และเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำนวนทั้งสิ้น 418 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำนวนทั้งสิ้น 201 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นการตอบคำถามแบบเลือกตอบ (check list) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผลผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาเพื่อศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย

การศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงรายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านส่งเสริมการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) อยู่ใน

ระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัลอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) การศึกษาเพื่อศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกัน โดยให้เทคโนโลยีได้แทรกซึมอยู่ทุกส่วนของทุก ๆ องค์การ อยู่ในระดับมาก รองลงมา ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างผลงานของบุคลากรในองค์การอย่างเต็มที่ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารในยุคดิจิทัลมีความเข้าใจ เชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยีที่สามารถแสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจ ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและชุมชน เพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ ผู้บริหารมีการตรวจสอบนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้ยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล การศึกษาเพื่อศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารคำนึงและตระหนักถึงความจำเป็นความคล่องตัวทางดิจิทัล อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารปรับนำเอาความคิดเชิงดิจิทัลเข้าสู่การบริหารจัดการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีและดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

1.3 รายด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ การศึกษาเพื่อศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงรายด้านกรสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีและการสนับสนุนนโยบายการระดมทุนเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีและการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและมีความสอดคล้องกับโลกความเป็นจริง โดยกำหนดวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์ ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง มีความเด็ดขาดอย่างทันท่วงที อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านมีความท้าทายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ การศึกษาเพื่อศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านมีความท้าทายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้นวัตกรรมในการเข้าถึงองค์ความรู้ที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสามารถสร้างครุต้นแบบให้เป็นแบบอย่างให้ครูท่านอื่นปฏิบัติตาม เช่น ด้านการสอน ด้านจริยธรรมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารใช้สื่อออนไลน์มีเดียบน platform ทำการสำรวจเพื่อเข้าใจบริบทสังคมโดยทั่วไปอันเป็นความจริงที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญาและคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ การศึกษาเพื่อศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษามีการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีผู้บริหารสร้างสนับสนุนบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมทักษะในการทำงานเป็นทีมโดยให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างครูกับนวัตกรรมที่พัฒนาร่วมกัน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสร้างเครือข่าย โดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการสื่อสารกับนักเรียน ครูบุคลากร และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

2.1 ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัด

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา ของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยน วิสัยทัศน์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2.4 ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา

ความสามารถใหม่ ๆ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา ความสามารถใหม่ ๆ จำแนกตามวุฒิ การศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา ความสามารถใหม่ ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา ความสามารถใหม่ ๆ จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา ความสามารถใหม่ ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้น

นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัด

เทศบาลนครเชียงราย ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญาและคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครเชียงรายพบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผู้บริหาร มีคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่น ในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา ของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะผู้บริหารส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกัน โดยให้เทคโนโลยีได้แทรก ซึมอยู่ทุกส่วนของทุก ๆ องค์การ ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างผลงานของบุคลากรในองค์การอย่าง เต็มที่ และผู้บริหารสามารถสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัวพัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรม เพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของ ชูศิริรัตน์ กาญจนธนชัย (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พบว่า 1) ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 12 ตัวบ่งชี้ จำแนกตามมิติขององค์ประกอบในโมเดล ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบความร่วมมือ มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การแบ่งปันข้อมูล 2) ความรับผิดชอบ 3) การแก้ปัญหา องค์ประกอบความรู้ดิจิทัลมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) เข้าใจดิจิทัล 2) การใช้ดิจิทัล 3) การรู้สารสนเทศ องค์ประกอบวิสัยทัศน์ ดิจิทัล มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 3) การเผยแพร่ วิสัยทัศน์ และองค์ประกอบการสื่อสาร มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทศนคติ ในการสื่อสาร 3) ชัดเจนในการสื่อสาร โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ที่ใช้ในการวิจัย 60 พฤติกรรมบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ย และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายที่เหมาะสมสำหรับการคัดสรรไว้ในโมเดล

ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 3.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับ/น้อยกว่า 20%

1.2 ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพ

ทางดิจิทัล พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารคำนึงและตระหนักถึงความจำเป็นของความคล่องตัวทางดิจิทัล ผู้บริหารปรับนำเอาความคิดเชิงดิจิทัลเข้าสู่การบริหารจัดการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษา และผู้บริหารยอมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกกว่าโลกดิจิทัลเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของ มณีรัตน์ สุดเต้ (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก 2) แนวทางภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลด้านการวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการสำรวจและสอบถามความต้องการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนของครูซึ่งให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารสร้างระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้องทันสมัยและมีช่องทางเข้าถึงอย่างหลากหลาย ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีการทำ SWOT จากนั้นมากำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ตามสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สร้างความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนและชุมชน จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวย สนับสนุนเรื่องของเทคโนโลยี ด้านการนิเทศ ผู้บริหารควรมีการสังเกตการณ์สอนของครูในรูปแบบที่หลากหลาย มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับจุดเด่นของการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์

พบว่าคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของผู้นำทางการศึกษา ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีและการสนับสนุนนโยบายการระดมทุนเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีและการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและมีความสอดคล้องกับโลกความเป็นจริง โดยกำหนดวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับผลการศึกษา

ของ จักรี พันธุ์สมบัติ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาก้าวหน้าของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า ผลการศึกษาลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล มี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณธรรมตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก 2) การมีวิสัยทัศน์ 3) การคิดเชิงกลยุทธ์และการบริหารเชิงรุก 4) สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) การพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพ 6) การมีมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม 7) การเสริมพลังและสร้างแรงบันดาลใจ และ 8) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

1.4 ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา

ความสามารถใหม่ ๆ พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้นวัตกรรมในการเข้าถึงองค์ความรู้ที่เหมาะสม ผู้บริหารสามารถสร้างครุต้นแบบให้เป็นแบบอย่างให้ครูท่านอื่นปฏิบัติตามเช่น ด้านการสอน ด้านจริยธรรม และผู้บริหารมีการให้ความสนใจแนวโน้มที่มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีและการประเมินผลที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กรณ์รัฐ ตาแปง (2563) ได้ศึกษา บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สลองในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 พบว่า 1) ผลการศึกษารoles บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่ม เครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สลองใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการเป็น พลเมืองในยุคดิจิทัล รองลงมา คือ ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ด้านผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัลตามลำดับ

1.5 ด้านเต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญาและคิดค้น

นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในสถานศึกษามีการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารส่งเสริมทักษะในการทำงานเป็นทีมโดยให้

เกิดการเรียนรู้ระหว่างครูกับนวัตกรรมที่พัฒนาร่วมกันและผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีการสอนงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนวัตกรรมที่พัฒนาร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งรัตน์ พลชัย (2563) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำกับการบริหารในยุคดิจิทัล พบว่า

- 1) การกำหนดว่าสิ่งใดและที่ใดที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง
- 2) การวางแผนในการเปลี่ยนแปลง
- 3) การส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรในองค์กรโดยผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลง และรู้จักการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมได้อย่างหลากหลาย เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ผู้นำที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจะสามารถทำให้การดำเนินงานภายในองค์กรเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นได้

2. ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยพิจารณารายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ทั้ง 5 ด้านไม่แตกต่างและไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ พบว่ามีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านส่งเสริมการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านส่งเสริมการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) โดยภาพรวมและรายด้านกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกัน โดยให้เทคโนโลยีได้แทรกซึมอยู่ทุกส่วนของทุก ๆ องค์กร ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัวพัฒนาตนเองและสร้างนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างผลงานของบุคลากรในองค์กรอย่างเต็มที่และผู้บริหารส่งเสริมความมีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวีรัตน์ รอดพันธ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนภาครัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาตรีสะเกษ เขต 1 พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการรู้ดิจิทัลด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการนิเทศและติดตามด้วยระบบดิจิทัล ตามลำดับ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2.2 ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพ

ทางดิจิทัล การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านพัฒนาความคล่องตัวความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิมัธยมศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล โดยภาพรวมและรายด้านกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิมัธยมศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารคำนึงและตระหนักถึงความจำเป็นของความคล่องตัวทางดิจิทัล ผู้บริหารปรับนำเอาความคิดเชิงดิจิทัลเข้าสู่การบริหารจัดการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษาและผู้บริหารยอมรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ว่าโลกดิจิทัลเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาซึ่งสอดคล้องกับ อนุพันธ์ คำหล้า (2564) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอวาร จังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 1 พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่ม 8 กลุ่มสาระเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอวารจังหวัดลำปาง โดยภาพรวม มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับต่อไปนี้ ด้านคุณลักษณะแห่งจิตจริยธรรม ด้านคุณลักษณะแห่งจิตคิดเคารพด้านคุณลักษณะแห่งจิตสังเคราะห์ ด้านคุณลักษณะแห่งจิตสร้างสรรค์ และด้านคุณลักษณะแห่งจิตชำนาญการ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่ม 8 กลุ่มสาระ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอวาร จังหวัดลำปาง จำแนก ตามวุฒิการศึกษา

โดยภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน 2 ด้าน และไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน ด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะแห่ง จิตสังเคราะห์ และด้านคุณลักษณะแห่งจิตสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2.3 ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมและรายด้านกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของผู้นำทางการศึกษา ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีและการสนับสนุนนโยบายการระดมทุนเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีและการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจและนำ การพัฒนาการประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเป็นเลิศ และการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนรัตน์ กุลศรี (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้บริหารต่อการจัดการศึกษายุคดิจิทัล ของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารต่อการจัดการศึกษายุคดิจิทัล ของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอเมืองเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีด้านการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยี 2) บทบาทของผู้บริหารต่อการจัดการศึกษายุคดิจิทัล ของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่า มี 3 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยี ด้านการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี และด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาและบทบาทของผู้บริหารต่อการจัดการศึกษายุคดิจิทัล ของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอเมืองเชียงราย

2.4 ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนา

ความสามารถใหม่ ๆ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ โดยภาพรวมและรายด้านกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้นวัตกรรมในการเข้าถึงองค์ความรู้ที่เหมาะสม ผู้บริหารสามารถสร้างครุต้นแบบให้เป็นแบบอย่างให้ครูท่านอื่นปฏิบัติตาม เช่น ด้านการสอน ด้านจริยธรรม และผู้บริหารส่งเสริมการทำงานเป็นทีมที่ช่วยพัฒนาการสร้างนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 เห็นชอบให้ข้าราชการและบุคลากร ภาครัฐเร่งพัฒนาตนเองและสนับสนุนการพัฒนาผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีทักษะด้านดิจิทัลในระดับที่สามารถ นำเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม การทำงานหรือการให้บริการภาครัฐที่ทันสมัยและมีการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลข้ามหน่วยงาน และการสร้าง รัฐบาลแบบเปิดด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล และการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

2.5 ด้านเต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญาและคิดค้น

นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านเต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านเต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ โดยภาพรวมและรายด้านกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารจัดองค์การให้พร้อมในการพัฒนาเทคโนโลยีสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยี รวมทั้งผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีโดยเห็นผลประโยชน์ส่วนรวม

มากกว่าส่วนตน ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580) ประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ มุ่งเน้นพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความทันสมัย ภาครัฐมีขนาด เหมาะสมกับภารกิจ มีสมรรถนะสูงตอบสนองปัญหา ความต้องการของประชาชนและสนับสนุนให้เป็นประเทศไทย 4.0 และเน้นการสร้างและพัฒนา บุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความสามารถและสมรรถนะสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม ทักษะด้านดิจิทัล มีทัศนคติและกรอบความคิดในการทำงานเพื่อให้บริการประชาชนด้วยความ รับผิดชอบและความสุจริต มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับ ภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม (สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2564, สืบออนไลน์)

3. ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา ของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยพิจารณารายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า การเปรียบเทียบความ แตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

3.1 ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีความเชื่อมั่น ในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาล นครเชียงราย รายการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำ ทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความ คิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัด เทศบาลนครเชียงราย ด้านส่งเสริมการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีความเชื่อมั่น ในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารกระตุนครู และบุคลากรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ โดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศ ผู้บริหาร ส่งเสริมครูประยุกต์นวัตกรรมใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมไปถึงผู้บริหาร กระตุนให้ครูสร้างทางเลือกที่หลากหลายเพื่อเป็นการพัฒนางาน ให้เกิดนวัตกรรมการทำงาน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวีรัตน์ รอดพันธ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการรู้ดิจิทัลด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการนิเทศและติดตามด้วยระบบดิจิทัล ตามลำดับ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตามวุฒิ การศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3.2 ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพ

ทางดิจิทัล การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รายการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารส่งเสริมให้สมาชิกมีการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารสร้างบรรยากาศให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลข่าวสารการเป็นแบบอย่าง อีกทั้งยังส่งเสริมให้สมาชิกเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาหาความรู้ที่หลากหลาย โดยเผยแพร่ผลงานเทคโนโลยีที่สร้างขึ้นสู่เครือข่ายสังคมการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อนุพันธ์ คำหล้า (2564) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอองาว จังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 1 พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่ม 8 กลุ่มสาระเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอองาวจังหวัดลำปาง โดยภาพรวม มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับต่อไปนี้ ด้านคุณลักษณะแห่งจิตจริยธรรม ด้านคุณลักษณะแห่งจิตจิตเคารพ ด้านคุณลักษณะแห่งจิตสังเคราะห์ ด้านคุณลักษณะแห่งจิตสร้างสรรค์ และด้านคุณลักษณะแห่งจิตชำนาญการ ผลการวิเคราะห์

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่ม 8 กลุ่มสาระ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอจาง จังหวัดลำปาง จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านคุณลักษณะแห่งจิตสังเคราะห์ ด้านคุณลักษณะแห่งจิตสร้างสรรค์ และด้านคุณลักษณะแห่งจิตจริยธรรม มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3.3 ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รายการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารจัดการสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์ มุ่งเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารร่วมกันทำแผนยุทธศาสตร์ โดยมุ่งเน้นการสร้างเทคโนโลยีสู่ความสำเร็จ รวมไปถึงผู้บริหาร ครูร่วมกันทำแผนยุทธศาสตร์ โดยมุ่งเน้นการสร้างเทคโนโลยีสู่ความสำเร็จซึ่งไม่สอดคล้องกับ ธนรัตน์ กุลศรี (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้บริหารต่อการจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของผู้บริหารต่อการจัดการศึกษายุคดิจิทัล ของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยี ด้านการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยี และบทบาทของผู้บริหารต่อการจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน ผลการศึกษาพบว่า มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา

3.4 ด้านมีความทิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รายการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ด้านมีความทิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการทำงานร่วมกันเป็นทีม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เห็นคุณค่าของนวัตกรรมที่ได้ร่วมกันสร้างสรรค์ และผู้บริหารสร้างในบุคลากรในองค์กรเกิดความรู้สึภาคภูมิใจในผลงานและองค์กรของตนที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ประเด็นการบริการ ประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ มุ่งเน้นพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความทันสมัย ภาครัฐมีขนาด เหมาะสมกับภารกิจ มีสมรรถนะสูงตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชนและสนับสนุนให้เป็นประเทศไทย 4.0 และเน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความสามารถและสมรรถนะสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม ทักษะด้านดิจิทัล มีทัศนคติ และกรอบความคิดในการทำงานเพื่อให้บริการประชาชนด้วยความรับผิดชอบและความสุจริต มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564, ลี้อออนไลน์)

3.5 ด้านเต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญาและคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รายการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาล

นครเชียงราย ด้านเต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญาและคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ ก่อให้เกิดการกระตุ้นให้นักบริหาร ครู อาจารย์ ได้พัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัล เป็นอีกหนึ่งทักษะที่สำคัญยิ่งบุคลากรในสถานศึกษามีการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยี และผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่ใช้ในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2561–2565 ได้กำหนดกลไกระบบบริหารงานบุคคลที่สามารถดึงดูด สร้าง และรักษาคนดี คนเก่งไว้ในภาครัฐ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้บุคลากรภาครัฐทุกระดับและสายอาชีพมีขีดความสามารถ ทักษะและสมรรถนะในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพสอดคล้องกับสายอาชีพ ช่วงอายุ และพื้นที่ปฏิบัติงาน ผู้บริหารทุกระดับในภาครัฐมีภาวะผู้นำที่เป็นตัวอย่าง (Leadership by Example) สามารถสร้างนวัตกรรมการบริหารได้อย่างต่อเนื่องภาครัฐมีผู้นำรุ่นใหม่ที่มีทักษะ และทัศนคติที่พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ และบุคลากรภาครัฐทุกระดับมีภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564, สืบออนไลน์)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมและนำไปใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียนให้มากขึ้น
2. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการตั้งวงสนทนาเพื่อพูดคุยเรื่องของการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์อย่างชัดเจน
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารปรับทัศนคติเชิงบวกเพื่อให้บุคลากรทุกคนมีทิศทางการทำงานร่วมกันผ่านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์
4. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เห็นคุณค่าของนวัตกรรมที่ได้ร่วมกันสร้างสรรค์
5. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารให้ตระหนักถึงการจรรยาบรรณในการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างเที่ยงธรรมตามหลักธรรมาภิบาล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย เพิ่มเติม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- Bass. (1990). From Transactional to Transformational Leadership: Learning to Share the Vision. *Organizational Dynamics*, 18, 19–32.
- Bryman. (1992). *Charisma and Leadership in Organization*. London: Sage.
- Daft. (1999). *Leadership theory and practice*. London: Harcourt Brace College.
- DuBrin. (1984). *Foundations of organization behavior*. Englewood Cliffs: Prentice–Hall.
- Gardner. (2006). *Multiple intelligences: New horizons*. New York: Basic Books.
- Greenberg and Robert. (1996). *Behavier in Organizations*. Needham Height: Allyn and Bacon.
- Krejcie and Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Likert. (1967). “The Method of Constructing and Attitude Scale”. *Reading in Attitude Theory and Measurement*, 90–95.
- Lussier and Achua. (2007). *Effective Leadership* (Vol. 3). Ohio: South–Western.
- Sheninger. (2014). *Digital Leadership :Changing paradigms for changing times*. California: United States of America.
- Sieber and Kagner. (2013, Online). How to be a digital leader. Retrieved from <http://www.forbes.com/sites/iese/2013/08/23/how-to-be-a-digital-leader/>
- Stogdill. (1974). *Handbook of Leadership: A survey of theory and research*. NewYork: Free Press.
- Subbrain. (2019, Online). Important people in Digital Era. Retrieved from <https://www.sub-brain.com/markting/important-people-in-digital-era/>
- เทศบาลนครเชียงราย. (2564, สื่อบนออนไลน์). ข้อมูลสารสนเทศเทศบาลนครเชียงราย. Retrieved from <https://www.chiangraicity.go.th/content/general>
- เยาวลักษณ์ จิตต์วโรดม. (2560). บทบาทและทักษะหลักของภาวะผู้นำในสังคมยุคดิจิทัล Role and Key Skills of Digital Society Leadership. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*, 9(2), 81–91.
- เวียงวิวรรณ์ ทำทูล. (2557). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2561, สื่อบนออนไลน์). การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (School Management in Digital

- Era). Retrieved from <http://www.trueplookpanya.com>
- เอกพล พงศ์สถาพร. (2561, สืบออนไลน์). เมื่อเทคโนโลยีมีมันสมอง. Retrieved from <http://www.wice.co.th/digital-4-0-technology>
- เอกรัตน์ เชื้อวงศ์. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. วารสารการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ, 22.
- กนกอร สมปราษฎย์. (2556). ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา. ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.
- กรณัฐ์ ตาแปง. (2563). บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สองในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม.). มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- กัญญาภัทรินทร์ โทพา. (2559). การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมองค์การภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและนวัตกรรมระหว่างกลุ่มธนาคารพาณิชย์รัฐวิสาหกิจไทยกับกลุ่มธนาคารพาณิชย์ บริษัทมหาชน. (วิทยานิพนธ์ บธ.ม.). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- กุลชลี จงเจริญ. (2551). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม. นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ, 8(15).
- ขวัญชนก โตนาค. (2556). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา (Vol. 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จักรี พันธุ์สมบัติ. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล. Retrieved from <http://www.thaiedresearch.org/index.php/home/paperview/944/>
- จิรพล สังกสิทธิ์. (2560). ภาวะผู้นำในการบริหารยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- จุฑามาส จันทร์มณี. (2562). บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาบุคลากรยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ชัยเสถียร พรหมศรี. (2561). ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ชีวิน ออณละออบ. (2563). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับนักบริหารการศึกษา. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 10(1), 117-118.
- ชุตีรัตน์ กาญจนธนชัย. (2562). ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ ปร.ด.). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชูชาติ พวงสมจิตร. (2555). ประมวลสาระชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหาร การศึกษา (Vol. 5). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ฐิตินันท์ นันทศรี. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 17(79).
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2558). สูดยอดผู้นำที่เจ้านายกด Like และลูกน้องกด Love. กรุงเทพฯ: ชิงค์ ปียอนด์ บุ๊คส์.
- ณัฐภูมิ พงศ์ศิริ. (2560). ผู้นำที่เรียกว่า Digital Leader ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล. วารสาร *HR Society Magazine*, 2(5).
- ต้องลักษณะ บุญธรรม. (2559). การเป็นผู้นำยุคเศรษฐกิจดิจิทัลกับการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรทางการศึกษา Leadership in Digital Economy Era and Sustainable Development of Educational Organizations. วารสารวิชาการคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 7(1), 217–220.
- ทินกร บัวชู และทิพภากร บัวชู. (2563). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 13(2).
- ทิพวรรณ ล้วนปลื้มสกุล. (2562). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย การศึกษาของนโยบายไทยแลนด์ 4.0. (วิทยานิพนธ์ ปร.ด.). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ธนรัตน์ กุลศรี. (2564). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารต่อการจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ กศ.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย, เชียงราย.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2553). การวิจัยปฏิบัติการ *Action Research*. อุบลราชธานี: ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.
- ธีระ รุญเจริญ. (2559). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (Vol. 8). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นิคม เหลี่ยมมัจจุ. (2557). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนล่าง. (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (Vol. 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปกรณ์ ลีสกุล. (2561, สืบออนไลน์). Leadership in Digital Era: ภาวะผู้นำในโลกดิจิทัล. Retrieved from <https://today.line.me/th/pc/article/Leadership+in+Digital+Era>
- ปวีณา กันถิ่น. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม.). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- พรพรรัตน์ พรหมมินทร์ และปรีชา วิหคโต. (2563). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค

- ดิจิตัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดลพบุรี. วารสารสังคมศาสตร์และ
 มานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 5(8).
- พระราชวุฒิ ชาญวชิโร (เพชรโพธิ์). (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 7
 โรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ พศ.ม.). มหาวิทยาลัยมหา
 จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์. (2563, สืบออนไลน์). Digital Transformation เทคโนโลยีธุรกิจในยุคดิจิทัล.
 Retrieved from
<https://www.cpe.engcmu.ac.th/newsView.php?viewid=DigitalTransformation>
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2557). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (Vol. 5). กรุงเทพฯ: มนตรี
 มณีรัตน์ สุดเต. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทาง
 การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2. วารสารมหาจุฬาลงกรณ์
 ธรรมศาสตร์, 7(8), 1.
- ยินดี สานาพิ. (2562). แนวทางการส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับครูโรงเรียนสามโคก สังกัด
 องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.). มหาวิทยาลัยรังสิต, กรุงเทพฯ.
- ยุกตนันท์ ทวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวงสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.). มหาวิทยาลัย
 เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). ภาวะผู้นำ ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งรัตน์ พลชัย. (2563). ภาวะผู้นำกับการบริหารยุคดิจิทัล. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มจร. วิทยา
 เขตอีสาน, 1(3), 59-60.
- ละออง รักนา. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วารสารศึกษาศาสตร์, 3(2).
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและนวัตกรรมการบริหารร่วมสมัยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- วิจารณ์ พาณิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ดาตาดอทคอม.
- วิรัช ปันต์ศิริโรจน์. (2559). การบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล (Vol. 5). กรุงเทพฯ: มนตรี.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2556). รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ กศ.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,
 สกลนคร.
- ศิริพร ทับทิมงาม. (2556). การบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาสมุทรปราการเขต/ให้มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.).
 มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- สมชาติ กิจยรรยง. (2560). ศาสตร์และศิลป์ของผู้นำที่ครองใจคน. กรุงเทพฯ: สมาร์ทไลฟ์.

- สัมมนา ธรณิศย์. (2556). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (Vol. 3). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562, สืบออนไลน์). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562. Retrieved from <https://www.obec.go.th>
- สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์. (2559). แผนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในระยะ 3 ปี (2559-2561). กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564, สืบออนไลน์). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
พ.ศ. 2561-2580. Retrieved from
http://www.stopcorruption.moph.go.th/index.php/main/p_detail/page/365
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2560). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุขตา แดงสุวรรณ. (2558). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ
พรรณี, จันทบุรี.
- สุชาติ บางวิเศษ และศักดิ์นาภรณ์ นันท์. (2560). ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ระดับ
บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราช
ภัฏสกลนคร, 6(12).
- สุนันทา สังข์ทัศน์. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
อาชีวศึกษา โดยใช้แนว Balanced Scorecard (BSC). วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช
มงคลธัญบุรี, 8(2).
- สุวัช เชาวน์เกษม. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. วารสารการบริหารและนวัตกรรมการ
การศึกษา, 3(1).
- สุรรัตน์ รอดพันธ์. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรั้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร, 9(35).
- อนุพันธ์ คำหล้า. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอวาง
จังหวัดลำปาง. (วิทยานิพนธ์ กศ.ม.). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- อรพิน อิมรัตน์. (2563). แนวคิดการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- อำนาจ นาคแก้ว. (2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการศึกษาตามหลักพรหมวิหารธรรมกับ
ความพึงพอใจของพนักงานครูเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.

อิสกร แสนปัญญา. (2561). คุณลักษณะของผู้นำสถานศึกษา โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดเทศบาลนคร
เชียงใหม่. (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม.). มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุ่นกอง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ดร.นรินทร์ นนทมาลย์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
3. ดร.พ่องพรรณ ปินตาแสน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 7 ฝั่งหมื่น สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงราย

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล
โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย

คำชี้แจง:

- แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ศึกษาและเปรียบเทียบ คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย
- ผู้กรอกแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย
- กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง
- ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด เพราะผู้วิจัยนำผลออกมาสรุปเป็นภาพรวม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมาในโอกาสนี้

นายปฏิธาน มหิเมือง

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรื่อง การศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับสภาพจริงของท่านลงในช่องว่าง

1. เพศ

 หญิง ชาย

2. อายุ

 น้อยกว่า 30 ปี 30-39 ปี 40-49 ปี 50 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

 1-5 ปี 6-10 ปี มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลเพียงช่องเดียวที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล ในระดับมาก

3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหาร
ยุคดิจิทัล ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหาร
ยุคดิจิทัล ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษา ของผู้บริหารยุคดิจิทัล	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกัน เพราะเทคโนโลยีได้แทรกซึมอยู่ทุกส่วนของทุก ๆ องค์กร	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง ท่านมีความคิด
เห็นว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกัน เพราะเทคโนโลยีได้แทรก
ซึมอยู่ทุกส่วนของทุก ๆ องค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้ เทคโนโลยี (Digital Native)						
1	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกัน เพราะเทคโนโลยีได้แทรกซึมอยู่ทุกส่วนของทุก ๆ องค์กร					
2	ผู้บริหารสามารถบริหารและปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะเทคโนโลยีสามารถสร้างความกระทบต่อทุกส่วนได้ และยังมีผลต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารในยุคดิจิทัลต้องมีความเข้าใจ เชื่อมั่นในทักษะการใช้ เทคโนโลยี ที่ให้สามารถแสดงความคิดมีอิสระในการตัดสินใจ ส่งเสริมการสร้างผลงานอย่างเต็มที่ และสามารถนำพาองค์กร ให้เติบโตอย่างรวดเร็ว					
4	ผู้บริหารสามารถสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ในการปฏิบัติงาน เป็นการกระตุ้น ส่งเสริมให้ครูและบุคลากร สามารถเรียนรู้ ปรับตัวพัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรม เพื่อการศึกษา					

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5	ผู้บริหารมีการจัดหาและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง					
6	ผู้บริหารมีการส่งเสริมความมีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในสถานศึกษา					
7	ผู้บริหารมีการสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและชุมชนเพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้					
8	ผู้บริหารมีการจัดทรัพยากรอื่นๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนทุกคนในสถานศึกษา					
9	ผู้บริหารมีการตรวจสอบนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้ยุคดิจิทัล					
10	ผู้บริหารมีการสนับสนุนการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์และดิจิทัลเพื่อความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ					
ด้านพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล						
1	ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีและดิจิทัล					
2	ผู้บริหารพัฒนาความเป็นมืออาชีพ ด้วยวิธีการเรียนรู้สื่อสังคมออนไลน์					
3	ผู้บริหารสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เอง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่าง เช่น การจัดหาทรัพยากร การเข้าถึงความรู้ การรับรู้ปัญหา การรับความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ และภาวะผู้นำ โดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้					
4	ผู้บริหารพัฒนาความรู้ของตนเอง เพื่อความเป็นมืออาชีพ					
5	ผู้บริหารยอมรับการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งสำคัญโลกดิจิทัลที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา					
6	ผู้บริหารคำนึงและตระหนักถึงความจำเป็นความคล่องตัวทางดิจิทัล					
7	ผู้บริหารปรับนำเอาความคิดเชิงดิจิทัลเข้าสู่การบริหารจัดการการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษา					

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดประชุมปรึกษาหารือเพื่อปรับโครงสร้างองค์กร ให้สอดคล้องกับภารกิจที่ต้องปฏิบัติ และเน้นการกระจายอำนาจ					
9	ผู้บริหารมีการมอบหมายงาน และให้อิสระในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาในการทำงานของครู					
10	ผู้บริหารมีการจัดสรรเวลาทรัพยากรและการเข้าถึงการพัฒนาความเป็นมืออาชีพอย่างต่อเนื่องราบรื่นในการผสมผสานทางเทคโนโลยี					
11	ผู้บริหารมีการส่งเสริมและการสร้างรูปแบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจนเกิดความร่วมมือในยุคดิจิทัล					
12	ผู้บริหารมีการให้ความสนใจในการวิจัยทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา					
13	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการมอบหมายงาน และให้อิสระในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาในการทำงานของครู					
ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์						
1	ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน					
2	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่กว้าง มีความกล้าหาญทั้งทางกายและทางใจ					
3	ผู้บริหาร สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกับกับคนในสถานศึกษา โดยการสร้างแรงบันดาลใจและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด					
4	ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและมีความสอดคล้องกับโลกความเป็นจริงโดยกำหนดวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม					
5	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีและการสนับสนุนนโยบายการระดมทุนเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีและการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา					

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วถูกต้อง มีความเด็ดขาดอย่างทันที่					
7	ผู้บริหารต้องมีความริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะเริ่มต้น มีดุลยพินิจหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้ได้อย่างมีเหตุผลมีความเป็นไปได้					
8	ผู้บริหารต้องเข้าใจหลักการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาแล้วถึงจะเป็นการนำไปสู่การเริ่มด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปลงระยะยาวต่อไป					
9	ผู้บริหารมีการสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของผู้นำทางการศึกษา					
10	ผู้บริหาร สามารถสร้างแรงบันดาลใจและนำการพัฒนาการประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเป็นเลิศและการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา					
11	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูผลัดกันเป็นผู้นำ หรือผู้ตามในการปฏิบัติงาน และร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการทำงาน					
12	ผู้บริหารมีการใช้ทรัพยากรในยุคดิจิทัลร่วมกันเพื่อตอบสนองให้เกิดเป้าหมายการเรียนรู้ในสถานศึกษา					
ตามมีความท้าทายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ						
1	ผู้บริหารแสดงออกถึงความ ความยืดหยุ่น ความสามารถปรับตัว ความผัดไฟ ใฝ่เรียนรู้ ความอยากเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลต้องไม่หยุดนิ่ง					
2	ผู้บริหารสามารถปรับตัวได้ตลอดเวลา เพราะมีการเกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา					
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา					
4	ผู้บริหารใช้สื่อออนไลน์มีลติมีเดียบน platform ทำการสำรวจเพื่อเข้าใจบริบทสังคมโดยทั่วไปอันเป็นความจริงที่เกิดขึ้น					
5	ผู้บริหารมีการเปลี่ยนแปลงการนำระบบมาใช้เพื่อบรรลุผลสำเร็จสูงสุดของเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่า					

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการความรู้ที่หลากหลายโดยเผยแพร่ผลงานนวัตกรรมสร้างชิ้นสู่เครือข่ายสังคมการเรียนรู้					
7	ผู้บริหารส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้นวัตกรรมในการเข้าถึงองค์ความรู้ที่เหมาะสม					
8	ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างครุต้นแบบให้เป็นแบบอย่างให้ครูท่านอื่นปฏิบัติตาม เช่น ด้านการสอน ด้านจริยธรรม					
9	ผู้บริหารส่งเสริมการทำงานเป็นทีมที่ช่วยพัฒนาการศึกษานวัตกรรม					
10	ผู้บริหารใช้ความสามารถที่หลากหลายของครูประกอบเป็นทีมงานเพื่อปฏิบัติภารกิจโดยไม่มียึดตามสายงานเพียงอย่างเดียว					
11	ครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาตามความต้องการและความถนัดของแต่ละบุคคล					
12	ผู้บริหารมีการให้ความสนใจแนวโน้มที่มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีและการประเมินผลที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในสถานศึกษา					
ด้านเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้น นวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ						
1	ผู้บริหารมีพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้บริหารที่แสดงถึงการสื่อสารการประชาสัมพันธ์					
2	ผู้บริหารสร้างเครือข่าย โดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสื่อสารกับนักเรียน ครูบุคลากร และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3	ผู้บริหารมีการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล					
4	ผู้บริหารการสร้างเครือข่ายผ่านสื่อดิจิทัล					
5	ผู้บริหารพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ ก่อให้เกิดการกระตุ้นให้นักบริหาร ครู อาจารย์ ได้พัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัล เป็นอีกหนึ่งทักษะที่สำคัญยิ่ง					

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	ผู้บริหารมีความสามารถทางดิจิทัล สามารถเพิ่มพูนศักยภาพความสามารถ ในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้มีคุณค่า และประโยชน์แก่สถานศึกษาได้					
7	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีการสอนงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนวัตกรรมที่พัฒนาร่วมกัน					
8	ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่ใช้ในยุคดิจิทัล					
9	ผู้บริหารมีการกระตุ้นการอบรมและสนับสนุนให้บุคลากร ในสถานศึกษามีการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยี					
10	ผู้บริหารสร้างสนับสนุนบริการเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย ง่ายต่อการใช้งาน					
11	ผู้บริหารจัดกิจกรรมพัฒนานวัตกรรมให้ครูได้มีสัมพันธภาพ ร่วมกัน					
12	ผู้บริหารส่งเสริมทักษะในการทำงานเป็นทีมโดยให้เกิด การเรียนรู้ระหว่างครูกับนวัตกรรมที่พัฒนาร่วมกัน					

ภาคผนวก ค การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย

คำชี้แจง:

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหาร ยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย
2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคูณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย
4. ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญช่วยพิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

เกณฑ์การให้คะแนน

- ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่า สอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า มีสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน -1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์
5. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ หรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้น ๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมาในโอกาสนี้

นายปฏิธาน มหิเมือง

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความให้ตรงกับความจริงมากที่สุด

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		1	2	3			
1	วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโทหรือสูงกว่าปริญญาโทขึ้นไป	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2	ประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 1-5 ปี ตั้งแต่ 6-10 ปี 10 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		1	2	3			
ด้านส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native)							
1	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสภาพแวดล้อม ในการทำงานร่วมกัน เพราะเทคโนโลยี ได้แทรกซึมอยู่ทุกส่วนของทุก ๆ องค์กร	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสามารถบริหารและปฏิบัติงาน บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะเทคโนโลยี สามารถสร้างความกระตือรือร้นทุกส่วนได้ และยังมีผลต่อการบริหารจัดการ ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารในยุคดิจิทัลต้องมีความเข้าใจเชื่อมั่น ในทักษะการใช้เทคโนโลยี ที่ให้สามารถแสดง ความคิดมีอิสระในการตัดสินใจ ส่งเสริมการ สร้างผลงานอย่างเต็มที่ และสามารถนำพา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		1	2	3			
4	ผู้บริหารสามารถสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นการกระตุ้น ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัวพัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรมเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีการจัดหาและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารมีการส่งเสริมความมีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารมีการสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและชุมชนเพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารมีการจัดทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อตอบสนองแต่ละความต้องการในการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนทุกคนในสถานศึกษา	+1	0	+1	+2	0.67	ใช้ได้
9	ผู้บริหารมีการตรวจสอบนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้ยุคดิจิทัล	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
10	ผู้บริหารมีการสนับสนุนการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์ และดิจิทัลเพื่อความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2. ดานพัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล							
1	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกัน เพราะเทคโนโลยีได้แทรกซึมอยู่ทุกส่วนของทุก ๆ องค์การ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสามารถบริหารและปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะเทคโนโลยีสามารถสร้างความกระทบต่อทุกส่วนได้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		1	2	3			
3	ผู้บริหารในยุคดิจิทัลต้องมีความเข้าใจเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี ที่ให้สามารถแสดงความคิดมีอิสระในการตัดสินใจ ส่งเสริมการสร้างผลงานอย่างเต็มที่ และสามารถนำพาองค์กรให้เติบโตอย่างรวดเร็ว	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสามารถสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานเป็นการกระตุ้น ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัวพัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรมเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีการจัดหาและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารมีการส่งเสริมความมีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารมีการสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและชุมชนเพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารมีการจัดทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อตอบสนองแต่ละความต้องการในการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนทุกคนในสถานศึกษา	+1	0	+1	+2	0.67	ใช้ได้
9	ผู้บริหารมีการตรวจสอบนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้ยุคดิจิทัล	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
10	ผู้บริหารมีการสนับสนุนการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์ และดิจิทัลเพื่อความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		1	2	3			
11	ผู้บริหารมีการส่งเสริมและการสร้างรูปแบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจนเกิดความร่วมมือในยุคดิจิทัล	+1	0	+1	+2	0.67	ใช้ได้
12	ผู้บริหารมีการให้ความสนใจในการวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
13	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการมอบหมายงานและให้อิสระในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาในการทำงานของครู	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3. ดานการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์							
1	ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่กว้าง มีความกล้าหาญทั้งทางกาย และทางใจ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหาร สร้างวิสัยทัศน์รวมกันกับคนในสถานศึกษา โดยการสร้างแรงบันดาลใจ และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารปรับสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและมีความสอดคล้องกับโลกความเป็นจริง โดยกำหนดวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี และการสนับสนุนนโยบายการระดมทุนเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีและการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		1	2	3			
6	ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วถูกต้อง มีความเด็ดขาดอย่างทันท่วงที	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารต้องมีความริเริ่มสร้างสรรค์ ที่จะเริ่มต้น มีกลยุทธ์พินิจ หาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้อย่างมีเหตุผลมีความเป็นไปได้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารต้องเข้าใจหลักการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษา แล้วถึงจะเป็นการนำไปสู่การเริ่มด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปลงระยะยาวต่อไป	+1	0	+1	+2	0.67	ใช้ได้
9	ผู้บริหารมีการสนับสนุนการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของผู้บริหารทางการศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
10	ผู้บริหาร สามารถสร้างแรงบันดาลใจและนำ การพัฒนาการประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเป็นเลิศ และการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูผลัดกันเป็นผู้นำ หรือผู้ตามในการปฏิบัติงาน และร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการทำงาน	+1	0	+1	+2	0.67	ใช้ได้
12	ผู้บริหารมีการใช้ทรัพยากรในยุคดิจิทัล ร่วมกันเพื่อตอบสนองให้เกิดเป้าหมาย การเรียนรู้ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4. ดานมีความหิวกระหายต่อความรู้ใหม่สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ							
1	ผู้บริหารแสดงออกถึงความ ความยืดหยุ่น ความสามารถปรับตัว ความפקใฝ่ใฝ่เรียนรู้ ความอยากเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ภาวะผู้นำยุค ดิจิตอลต้องไม่หยุดนิ่ง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสามารถปรับตัวได้ตลอดเวลา เพราะมีการเกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		1	2	3			
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารใช้สื่อออนไลน์มีลติมีเดียบน platform ทำการสำรวจเพื่อเข้าใจบริบทสังคมโดยทั่วไปอันเป็นความจริงที่เกิดขึ้น	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีการเปลี่ยนแปลงการนำระบบมาใช้เพื่อบรรลุผลสำเร็จสูงสุดของเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่า	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการความรู้ที่หลากหลายโดยเผยแพร่ผลงานนวัตกรรมสร้างขึ้นสู่เครือข่ายสังคมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้นวัตกรรมในการเข้าถึงองค์ความรู้ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหาร มีความสามารถในการสร้างครุต้นแบบให้เป็นแบบอย่างให้ครูท่านอื่นปฏิบัติตามเช่น ด้านการสอน ด้านจริยธรรม	+1	0	+1	+2	0.67	ใช้ได้
9	ผู้บริหารส่งเสริมการทำงานเป็นทีมที่ช่วยพัฒนาการสร้างนวัตกรรม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
10	ผู้บริหารใช้ความสามารถที่หลากหลายของครูประกอบเป็นทีมงานเพื่อปฏิบัติการกิจโดยไม่ยึดตามสายงานเพียงอย่างเดียว	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
11	ครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาตามความต้องการและความถนัดของแต่ละบุคคล	+1	0	+1	+2	0.67	ใช้ได้
12	ผู้บริหารมีการให้ความสนใจแนวโน้มที่มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีและการประเมินผลที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		1	2	3			
5. ดานเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากกรูอยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ๆ							
1	ผู้บริหารมีพฤติกรรมและการแสดงออก ของผู้บริหารที่แสดงถึงการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสร้างเครือข่าย โดยใช้สื่อเทคโนโลยี ดิจิทัล เพื่อการสื่อสารกับนักเรียน ครู บุคลากร และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารมีการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อดิจิทัล	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารการสร้างเครือข่ายผ่านสื่อดิจิทัล	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ ก่อให้เกิดการกระตุ้นให้นักบริหาร ครู อาจารย์ ได้พัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัล เป็นอีกหนึ่งทักษะที่สำคัญยิ่ง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารมีความสามารถทางดิจิทัล สามารถ เพิ่มพูนศักยภาพ ความสามารถ ในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้มีคุณค่า และประโยชน์แก่สถานศึกษาได้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีการสอนงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ นวัตกรรมที่พัฒนาร่วมกัน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่ใช้ในยุคดิจิทัล	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารมีการกระตุ้นการอบรม และสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา มีการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยี	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
10	ผู้บริหารสร้างสนับสนุนบริการเทคโนโลยี สารสนเทศให้ทันสมัยต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารจัดกิจกรรมพัฒนานวัตกรรมให้ครู ได้มีสัมพันธภาพร่วมกัน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		1	2	3			
12	ผู้บริหารส่งเสริมทักษะในการทำงานเป็นทีม โดยให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างครูกับนวัตกรรม ที่พัฒนาร่วมกัน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ปฏิธาน มหิเมือง
วัน เดือน ปี เกิด	6 พฤศจิกายน 2534
สถานที่เกิด	กรุงเทพฯ
วุฒิการศึกษา	2562 รพ.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย, จังหวัดเชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	432 หมู่ 2 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100
ผลงานตีพิมพ์	ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปฏิธาน มหิเมือง (ผู้บรรยาย). (10 เมษายน 2565). การศึกษาคณะลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย. ในการประชุมวิชาการ บัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 8 (หน้า 829-840).พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
รางวัลที่ได้รับ	-

